

zu hören, obgleich die Dahlia der gelben Series angehört; seit wir eine gelbe Camellia besitzen, obwohl die Camellia zu der blauen zählt. Herr Fortune sah diese seltsame Varietät.“

Leider, oder vielmehr glücklicher Weise sind diese Schlüsse nicht gereehtfertigt, denn die gelbe Camellia stellt sich nicht als Varietät der C. Japonica heraus. Camellia Japonica blüht gegen den Frühling zu, hat kahle Zweige, Blattnospen, Blattstiele und Ovarien, die gelbe Camellia dagegen blüht im Herbst (September, October), und hat schwach flaumhaarige Blattnospen, Blattstiele und Blattadern, nebst einem wolligen Ovarium, — Charaktere, die sich bei Camellia Sasanqua finden, der in der That Fortune's gelber Camellia als Varietät „anemonaeflora“ sich anschliesst. Dass Camellia Sasanqua geneigt ist, eine gelbliche Färbung anzunehmen, geht aus der auf Taf. 942 des Bot. Registers gegebenen Abbildung von C. oleifera Abel (ein Synonym von C. Sasanqua) hervor, wo die äusseren Reihen der Staubfäden an der Basis ganz dasselbe Primelgelb zeigen, das bei der in Frage stehenden Varietät auftritt. Auch nähert sich die dort abgebildete Form im Blatte mehr der gelben Camellia als die gewöhnlich in den Gärten angetroffene.

Obgleich nun die gelbe Camellia nicht das ist, wofür man sie ausgegeben, und zur Varietät einer alten Gartenspecies herabsinkt, so bleibt sie doch eine neue beachtungswerte Erscheinung. Wir kannten bisher nur anemonenblütige Spielarten von Camellia Japonica, und die gelbe Farbe der in kurze spatelförmige Blumenblätter verwandelten Staubfäden ist jedenfalls eine Erscheinung, die der Aufmerksamkeit der Camellienschäfzüchter sicher nicht entgehen wird. Auch dürfte die Identificirung der gelben Camellia mit C. Sasanqua den practischen Nutzen haben, dass man die erstere nicht wie bisher auf C. Japonica veredelt, wo sie nur ein kümmerliches Dasein fristete, sondern auf die Art, der sie als Varietät angehört. Einen ähnlichen Vortheil werden aufmerksame Cultivateure aus dem Identifieiren der irrthümlich Camellia Sasanqua fl. pleno in den Gärten genannten Pflanze mit Thea rosaeflora (Camellia rosaeflora, Hook. Bot. Mag. t. 5044, C. euryoides Hort. nicht Lindl.!) zu ziehen wissen, indem sie diese schöne Pflanze, bisher in den meisten

Gewächshäusern in fast kränklichem Zustande angetroffen (da man sie meistens auf Camellia Japonica oder C. Sasanqua brachte), auf die üppig wachsende Urpflanze bringen, der sie als gefüllte Varietät zugehört, und auf der sie jedenfalls am besten gedeihen dürfte.

Hortus bogoriensis descriptus

auctore J. K. Hasskarl.

Pars II.

(Fortsetzung von Seite 182.)

MYRSINEAE.

✓ *Ardisia crispa*. A. DC.

(DC. Prdr. VIII, 134, 78.)

Observ. cf. *Bladhia crispa* Thnb. Roem. et Schlt. Syst. Veg. IV. 513. 3.

Descript. Suffrutex vix 1,0*) altus, saepissime humilior, semper fructibus copiosissimis eocineis pisiformibus eleganter obtectus; ramosus (nec teres spithameus Thnb.). Caules saepe 2—3 congesti, eomam unam ovatam, densissime foliosam aut inferne fructiferam apice foliosam, elegantem formantes, apice dense paniculato-ramosi, teretes, primo virides, laeves, summo apice subangulati, maleulis atropurpureis plerumque longitudinaliter seriatis notati, dein cinereo-fuscescentes nitiduli, e foliis et paeprimis ramis inferioribus sensim artieulatum deciduis eiacentricibus magnis orbicularibus, plus minus prominulis irregulariter angulati, 0,005—0,013 erassi; rami axillares copiosi patentes, basi paullo dilatati, artieulatum inserti, omnes simpliees, plerumque 0,07, rarius 0,1 longi, teretes virides, lineis atropurpureis, longitudinaliter seriatis, parce notati, laeves nitiduli, dein fructiferi paullo incrassati, basi longe nudi, versus apieem tantum folia 4—7 et summo apice inflorescentiam simplieem aut compositam, inter folia semioccultam gerentes, foliis dein deciduis nil nisi fructus supportant et dein decidunt. Folia alterna, caulina majora, cum petiolo 0,005 longo 0,085 longa, 0,025 lata, ramea

*) Numeri bi semper metrum gallicum ejusque partes decimales indicant.

inferiora minora, summa maxima cum petiolo 0,003 longo 0,06—0,063 longa, 0,02—0,022 lata, omnia coriacea elliptico-lanceolata, utrinque acuta, subaeuminata, sed apice obtusiusculo, minutissime atropurpureo-punctulata, glaberrima, supra intense viridia, vix lucidula, e marginibus conniventibus coneava, subtus pallidiora subglaucescentia e punctulis albidis mieroscopie creberriinis, recta aut plerumque subeurvata, in margine subreflexo crenata, in sinibus erenarum elevato-glandulosa indeque crispatula, nervis oppositis aut suboppo-sitis patentibus supra haud, subtus paullo pro-minulis, intra marginem adseendentia-anastomosantibus, nervum intramarginalem, glandulas tangentem formantibus. Racemi terminales, valde abbreviati, indeque fere umbellulas formantes, nutantes, semper foliis summis ramorum plus dimidio breviores, 0,015 alti, primo pauciflori, dein successive multiflori et imo ad basin ramos 1—2 pariter umbelliferos gerentes; bracteae cadueae membranaceae ovato-oblongae acutae, viridi-flavescentes, atropurpureo-maculatae, 0,003 longae, 0,0015 latae, glabrae, apice glandula viridi terminatae. Pedunculi brevissimi crassiusculi, 0,005 vix longiores, teretes, cicatrissati; pedicelli penduli aut nutantes, basin et apicem versus plus minus purpureo-tineti caeterum viridiuseuli, summo apice paulo curvati, 0,01—0,017 longi, fructiferi dein strictiuseuli recti, vix longiores, 1—2 inferiores in ramos 0,01—0,02 longos, plerumque 8-floros, patentes mutati. Calyx et in alabastris magis juvenilibus erectus, vix margine laciniarum imbricativo, minime autem torto! viridi-albidus, atropurpureo-punctulatus, punctulis longitudinaliter biseriatis, primo campanulato-eonniveus, dein paten-tissimus, diametro 0,005, postremo subroseus, fructifer rubens; laciniae 0,0015 longae, ovatae acutiuseulae, haud ciliolatae! Corolla in alabastro 0,006 longo, basi 0,004 lato pentagono-pyramidalis albida, apice sinistrorsum convoluta rosacea, sub anthesi patentissime rotata, diametro 0,016, albida, punctulis minutis purpureis notata, ad margines et apices rosea; laciniae 0,006 longae, basi 0,003 latae, lanceolato-ovatae acuminatae. Filamenta brevissima latiuseula, laciniis corollinis ad basin inserta; antherae erectae connientes, 0,003 longae, basi vix 0,001 latiores ibique bilobae, lobis divergentibus, dorso biseriatim

purpureo-punetulatae, luteae, 2-loculares; loculi ab apice ultra medium (nec ad basin usque!) rima longitudinali dehiscentes; pollen pallide flavum, minutum globosum, plie no-tatum, aqua humefactum globoso-tetraedrum laeve. Germen minutum subglobosum, dia-metro 0,001, glabrum, viride, atropurpureo-punctulatum, laeve, uniloculare; gemmulae 12 placentam sphaericam obtegentes; stylus erectus teres, a basi apicem versus attenuatus, supra medium undulato-flexuosus, glaber, basi albidus, apice viridiuseulus, 0,005 longus; stigma punetiforme. Fructus pisiformes, calyce patentissimo vegeto suffulti, uniloculares, monospermi, coccinei laeves glaberrimi, apice minute impresso-umbilicati, diametro 0,008; epicarpium eocineum membrana-ceum, tenue, faciliter a mesocarpo separabile; mesocarpium grumoso-carnosum flavum, punctulis nigris conspersum, vix 0,002 cras-sum; endocarpium apiculatum, longitudina-liter nervoso-striatum, stramineum, chartaceo-membranaceum (nec eoriaceum!). Semen globosum diametro 0,005; testa tenuis fuscescens, membranacea, resinosa, nitidula; al-bumen corneum lacteo-album; embryum transversum, teres 0,0025 longum, 0,0007 cras-sum, rectum, vix curvatum, basin versus vi-ridiuseulum, caeterum albidum; radicula extus paulo prominula in medio peripheriae; cotyledones vix discernendae.

EBENACEAE.

Diospyros Kaki L.

(DC. Prdr. VIII. 229. 30.)

Descriptio fructuum seminumque. Fruetus forma variabiles, nunc globosi, diametro 0,05, nunc valde depresso-globosi, 0,065 lati, 0,046 alti, glabri luciduli, coccinei, calycis tubo la-teritio et limbo reflexo vegeto viridi suffulti; epicarpium tenue membranaceum; meso-carpi carnosum-pulposum, subaurantiaco-coc-cineum, dalee, fibris luteis, basi junctis, dein fureatis et peripheriam versus dispersis lon-gitudinaliter percursum, edule, jucundum. Semina a latere compressa, in fructibus globosis 6, oblonga, altero margine subrecto, altero convexo, apice obtusa, basi acuta, lateraliter paulo producta, 0,026 longa, 0,013 lata; in fructibus depresso-globosis 8, subro-

tunda, altero margine rectiusculo, altero plus quam semiorbiculari, apice late rotundata, basi acutiuscula, vix producta; omnia fusea, laevia, carne pulposa mesocarpii arete involuta, ab hac ex industria seereta lucidula, in margine convexo raphae acuta lutescenti per totam longitudinem notata, 0,005 crassa. Testa tenuis coriacea; albumen lacteum cartilagineum; embryo parvum (pro ratione albuminis), in basi albuminis receptum, rectum; radicula teres, vix leviter eurvata, plerumque recta, alba 0,004 longa, in basi seminis versus hilum spectans; eotyledones tenues albidae applicatae, in fructibus depresso-globosis subrotundac, diametro 0,003, in globosis ovatae acutae, 0,003 longae, 0,002 latae.

APOCYNACEAE.

Willughbeia firma. Bl.

(Bl. Miq.; Flor. Ind. Bat. II 390; Wlp. Ann. III. 29. 2; Hsskl. Flor 1857. p. 103.)

Observ. Charact. genericus, uti Blume cllbr. eum describit, multo melior, quam A. De Cand. (DC. Prdr. VIII. 321).

Habit. sylvas montanas Javae occidentalis.

Descript. perbrcvis Blumeana (l.c.), secundum specimina secca confecta esse videtur, indeque certo differentiae nonnullae sequentes ortae sunt: Frutex alte scandens, succo lacteo scatens; rami teretes ad petiolorum insertiones paullo incrassati et horizontali linea notati, eastanco-fusei, lenticellis subrotundis, rimulososuberosis minutis densis asperuli, internodiis 0,05—0,12 longis, ad apicem virides glabri nitiduli, lenticellis albidis, nondum rimulososapertis punetulati; ramuli cirrhiformes ad apicem ramorum axillares, 4-ter furcati, ramulis patentissimis, 0,03—0,04 longis, apice revolutis, elongati 0,3—0,4 longi. Stipulae in summo apice tantum ramorum ad basin foliorum nondum evolutorum utrinque binae conspicuae adpressae, c basi latiuseula subulatae, vix 0,0005 longae, marcescentes, dein in linea interpetiolarum quasi puncta nigrescentia repraesentans, postremo evanidae. Petioli oppositi breves virides glabri teretiuseuli, superne plani recti erecto-patentes aut patentissimi, supra basin plus minus flexuosi, 0,013—0,01 longi, ima basi incrassati. Folia coriacea, glaberrima, ramorum ovalia aut elliptica utrinque acuta, ramulorum floriferorum ovali-

aut elliptico-oblonga aut imo oblonga, basi acuta, apice breviter acuminata, 0,18 longa, 0,08—0,09 lata, aut 0,13 longa, 0,065 lata, aut 0,12—0,15 longa, 0,045—0,06 lata, integerrima, margine undulata, supra intense viridia, nervis et reti venarum vix prominulis conspicuis, subtus pallida, exceptis nervis patentibus prominulis laevissima. Cymae axillares ∞-florae, dense, valde abbreviatae, cum floribus vix 0,03 altae, 0,04—0,05 latae. Pedunculi compressi virides, 0,005 longi, 0,004 lati, mox ramosi, ramis oppositis patentibus brevibus apie diehotomis; bracteae ad basin ramorum oblongo-lanceolatae, acuminatae, summae ovatae acutae, virides margine tenuiores albido-ciliatae, persistentes, dein marcescentes, 0,005—0,004 longae, 0,003—0,002 latae; pedicelli brevissimi, vix 0,001 longitudinem excedentes, sapissime subnulli, virides, uti ramuli inflorescentiac et calycs minutissime puberuli. Calyx 5-, rarius 4-partitus viridis, diametro 0,009; laeiniae persistentes, oblongae aut oblongo-lanceolatae acutae, infra medium campanulato-conniventia, dein altius patentissimae, interiores paullo angustiores, 0,004 longae, 0,002—0,0015 latae, margine tenuiores et dense albido-ciliatae. Corolla suavcolens, ealyee multo major, subinfundibuliformis, albida, crassiuscula, glaberrima nitidula caduca; tubus crectus 0,008—0,009 longus, supra basin paullo inflatus ibique roseus, ad medium constrictiusculus et dein sensim fauces versus magis dilatatus, basi 0,002, supra basin et ad fauces 0,003 crassus, intus ad partem inflatam rosco-purpurens et pilis albidis patentibus obsessus; limbus 5-, rarius 4-partitus, in alabastro dextrosum tortus imbricatus, sub anthesi erectopatens indeque subinfundibuliformis (nee hypocraterimorphus!) diametro 0,015, ad faueas nudus; laciniae oblongae, apice oblique acutatae, coneavinseulae carnosulae, 0,009 longae, 0,003 latae. Stamina intra tubi corollae partem inflatam inclusa, ibique inserta, crecta, conniventia, vix 0,002 longa; filamenta brevia subuliformia erecta glabra albida; antherae filamentis multo longiores, pallide flavescentes, ad basin dorso affixae, trigonae euspidatae, bilocularis; loculi contigui per totam longitudinem rima dehiscentes; pollen flavescentis subglobosum 3-porosum, ad poros globulum minutum gerens. Germen parvum viride

glaberrimum, nitidulum subgloboso-conicum, obsolete pentagonum, annulo seu glandulis nullis cinctum, vix 0,001 altitudinem excedens, apice in stylum brevem teretem transiens, uniloculare, septis medio haud sc tangentibus, apice placentiferis; placentae gemmulis copiosis albidis obovatis horizontalibus ubique obtectae; stigma incrassatum capitatum, e basi globosa viridi glutinosa lucida conicum, in lobos 2 erectos, intus papillosos, ipsa basi breviores continuatum, vix 0,001 longum, stylo paullo longius; pistillum totum vix 0,0025 excedens. Fructus haud vidi.

Roupallia grata Will. & Hook.

(Wlp. Ann. III. 36 — Hsskl. Flor. (B.Z.) 1857. p. 103.)

Observ. I. Secundum specimina viva, ex horto bot. Calcuttensi ad hortum bot. Bogoriensem missa, ibique uberrime vegetantia ac florentia, nec autem fructus proferentia character genericus paulo erit mutandus et emendandus, uti patebit ex desriptione sequenti, quae, uti omnia haec descriptio[n]es, secundum viva specimina in horto ipso est confecta.

Observ. II. Nostra specimina notis nonnullis haud minoris momenti a descriptione s. e. differunt, uti foliis basi haud aculeatis et magnitudine bractearum ac pedicellorum; comparent botanophili, qui specimina originalia intueri possunt, haec eum descriptio[n]e sequenti et dein judicent!

Descript. Frutex alte seandens, succo aquoso viridiuseculo seatens; ramuli purpureo-violacei, punctulis albidis (lenticellis) prominulis asperuli; petioli luride purpureo-virides, semiteretes, semitorti, 0,01—0,015 longi, 0,002—0,003 crassi. Folia coriacea, supra intense viridia, subtus pallidiora, nervis secundariis oppositis patentibus paulo prominentibus, margine recurva, oblonga aut elliptico-oblonga, 0,1—0,15 longa, 0,05—0,08 lata, nunc oblongo-lanceolata acuminata, 0,09 longa, 0,03 lata, (nec basi aculeata!); glandulae stipulares ad basin internam petiolorum distichae, complanatae imbricatae diversiformes, interiores minores, exceptis intimis latioribus vix acutisulac, externae magis acuminatae 0,002 longae subfalcatae conniventes, omnes fuscescentes glabrae. Flores suaveolentes grandes, basi bracteati; bracteae 2-3 ovato-, s. obovato-oblongae acutissimae (nec acuminatae!), dorso leviter carinatae, medio crassiusculae, marginem ver-

sus attenuatae, intus medio albidae, caeterum et dorso atrosanguineae, dorso basi viridiuseculae (quam in deser. cit. multo maiores!) 0,015—0,017 longae, 0,007—0,008 latae; summa paullo minor et angustior; pedicelli bracteis et calyce multo minores (nec prioribus longiores!) crassiusculi, virides, subangulati, vix 0,005 longitudinem excedentes. Calyces 5-partiti; laciniae bracteis valde consimiles, hisce autem maiores et uti haec totae coloratae, atrosanguineae nitidulae, intus basi ad medium albidae, medio crassiores, margine membranaceo paullo incurvo, 0,02 longae et supra medium totidem fere latae, erectae, vix apice patentiusculae, interiores paullo maiores. Glandulae (12—18) laciinis 3 interioribus calycis ad basin valde adpressae, virides linear-lanceolatae aeutaee complanatae, 0,001 paullo longiores, liberae. Corolla albida, extus purpureo-, intus pallide roseo-tineta in alabastro semi-evoluto 0,057 alta; tubus 0,035 altus, basi 0,005 latus, ad altitudinem 0,015 albidus et sensim latior, 0,01 latus, dein subito ampliatus 5-gonus et coloratus, 0,017 latus; limbus patentissimus; laciniae apice subrecurvae, margino crispulae, 0,025 longae; 0,03 latae, basin versus attenuatae; fornices faucium 5 corollae laciinis alternae, ima basi vix inter se connatae, profunde bipartitae, (nec 10 ligulae aequidistantes!); lobis erecti membranacei subcarnosuli rosei, mox fuscescentes, e basi latiuscula attenuati, 0,012—0,013 longi. Filamenta 0,004 longa, in connectivum basi crassiusculum et dorso convexum prominulum continua albida, extus cum connectivo glaberrima nitidula, intus pilis tenuibus albidis retrorsis barbatula; antherae 0,02 longae, lobis baseos membranaceis, albidis linearibus oblique truncatis, 0,002 fere longis, caeterum dorso pallide fuscescentes, e connectivo dorso prominulo linearis 2-sulcatae, intus infra partes fertiles loculorum stigmati adherentes, apice in appendicem sterilem anguste linearem albidam, 0,007 longam acuminatissimam erispatalam productae; pollen copiosum flavescens. Germina 0,002 alta, 0,003 lata, bina, sibi adpressa, hemisphaericum unicum albidum laeve, apice truncatum fingentia; stylus (haud filiformis!) teres crassiusculus subclavatus, albidus, transverse dense rugosus, 0,02 longus, apice fere 0,002 erassus; stigma 0,004 altum basi ter-

tiuseulum flavescentis, laeve, ad altitudinem 0,001 umbraculiforme dilatatum, 5-angulare, ibique in angulis antheris adnatum, mox angustius et 5-gonum, summo apice denudo paullo dilatatum hypocaterimorphum subinfundibuliforme, ad marginem albidum, in centro cavitas hujus coniferum, cono parvo infundibulum haud excedenti, flavescenti-viridi, obsoletissime bilobo. Fructus haud vidi. — *Physetobasis**) Hsskl.

(Flor. (B. Z.) 1857. p. 104; Miq. Flor. Ind. Bat. II. 457.)

Observ. Genus novum hoc inter Echiteas Holorrhenae RBr. (DC. Prdr. VIII. 413) aliquot accedit, quod differt autem: corollae tubo inter basin et medium partem dilatato, ibique staminifero, antheris lanceolatis & habitu haud volubili; — *Aganosma* imprimis differt corollae tubo basi augustiori et antheris basi haud sagittatis etc.; — *Anodendron* DC. (Prdr. l. c. 443) praecipue folliculis e basi ovoidea attenuatis; — *Secondatia* DC. (l. c. 445) folliculis ovoido-fusiformibus; — *Echites* RBr. (l. c. 446) calyce glanduloso, corollae tubo supra infundibuliformi, antheris ubi corolla latior fit insertis, glandulis hypogynis annulum haud formantibus, stigmate membrana praedito; — *Pachypodium* Lndl. (DC. l. c. 423) nectarii glandulis discretis, insertione staminum, habitu etc. — An huc pertinet *Chonemorpha* Don Hist. Dirchl. IV. 76 pro parte?

Char. gener. Calyx 5-partitus, laciniis campanulato-conniventibus, linearis-oblongis, glabris glandulosis; corolla hypocaterimorpha; tubus calycem superans, basi inflato-sub-5-gonus, intus glaber, supra basin constrictus, aequabiliter cylindricus, apicem versus incrassatus angustissimus, vix pervius, intus puberulus, ab insertione staminum lineis retrorsum hirtulis notatus; limbus 5-partitus, tubo longior, laciniis linearibus acuminatis aestivatione sinistrorum convolutis; stamina supra basin inflatam tubi corollae inserta, filamentis brevissimis, antheris sagittatis acuminatis-simis, dorso subgibbis, totis polliniferis; nectarium cupuliforme obsolete 5-lobum, glabrum; germina 2 subglobosa glabra, stylo unico, stigmate oblongo, basi fusiformi, apice acuminata.

nato, membrana basali nulla; folliculi 2 elongati subcomplanati, leviter spiraliter torti; semina linearis-oblonga compressa, superne comosa.

✓ **Physetobasis macrocarpa** Hsskl. l. l. 5, c. e.

Observ. *Aganosma marginata* Don (DC. Prdr. VIII. 433.) differt: germine styloque puberulis, folliculis multo brevioribus, seminum coma multo breviori; — *A. acuminata* Don. (l. c.) corollae tubo quam calyx vix longiore et spec. utraque (e De Candolle l. c.) praesentia glandularum calycis, (secundum Wight Ieon. t. 425 & 424 glandulac haec desunt, sed corollae tubus haud eum nostrae speciei quadrat, est enim subureolaris!). — Pariter *A. macrocarpa* DC. (l. c. 434. 8) praesentia glandularum, forma foliorum et aliis signis diversa habenda est. — *Echites inflata* Bl. (DC. l. c. 478. 172) tubo corollae sursum ampliato 5-gono accedit, sed nectarii squamis distinctis diversa; — *Pottisia ovata* A. DC. (Hasskl. Retz. I. 46, forsitan paullo accedit. —

Descript. Frutex alte scandens ramosissimus glaber; rami flexuosi volubiles fuscescentes teretes, ad cicatrices petiolorum linea horizontali paullo elevata notati, tuberculis copiosis suberosis (lenticellis) asperuli; ramuli teretes glabri nitiduli, juveniles virides angulati subcomplanati, pariter sed minute albido-lenticellati, lenticellis nunc linearis-oblongis. Stipulae nullae, earum loco margo horizontalis valde elevatus cum ciliis 4—6 albidis erectis adpressis, dein rufis patent-erectis et mox deciduis; gemmae succo glutinoso saepe obtectae. Petioli breves patentes 0,004 longi, virides, teretiusculi, supra sulcati. Folia opposita oblonga aut oblongo-lanceolata acuminata, basi rotundata, rarius acutiuscula, 0,08—0,11 longa, 0,028—0,035 lata, aut 0,065—0,039 longa, 0,02—0,013 lata, membranacea, supra intense viridia, nitidula, siccando saepe nigrescentia, subtus pallidiora subglaucescentia, margine subrevoluto integerima, nervo medio eum secundariis supra leviter exarato, subtus albido prominulo, secundariis patentissimis suboppositis aut oppositis, haud procula marginibus tantum erecto-eurvatis et valde attenuatis ibique cum superioribus suis arcuatim connexis, nervum intramarginalem undulatum fingentibus; venis subtus vix nisi colore intensiori visilibus, nervis secundariis

*) Nomen a verbis: φυστός inflatus et βάσις derivatum.

parallelis et transversis ramosis, rete irregulare constituentibus. Pedunculi ad apicem ramorum axillares, foliis suis nunc valde diminutis maiores, nunc eis breviores, cum floribus 0,052 alti, ter-quaterve dichotomi cum flore axillari, cymosi, 7—15-flori erecti, ad dichotomiam primam 0,013—0,019 longi, subangulati, virides, lenticellati, ad dichotomias bracteati; bracteae lineares, 0,004 longae, e basi latuseula acuminatae, oppositae, glandula stipulari fuscescenti nitidula junctae, erectae, apice leviter recurvae, post anthesin deciduae; pedicelli erecti 0,004—0,007 longi, angulati, apicem versus paullo incrassati, in calycem sensim transeuntes. Calyx 5-partitus erctus viridis, foliaceus, 5-uncialis, ex angulis pedicelli basi carinatus, carinis ad laeiniarum apices perecurrentibus, sensim complanatis; laeiniiae erectae, campanulato-convientes, apice patentiusculae, linearis-oblongae fere 0,004 longae acuminatae, margine tenuiores albescentes, utrinque glaberrimae; glandulae nullae. Corolla hypocrateriformis albida; tubus albido-viridis, 0,007 altus, basi paullo inflatus et obsolete pentagonus, 0,002 fere latus, intus glaber, supra basin paullo constrictus, ad insertiones staminum pilis retrorsis per lineas 5 hispidas dispositis notatus, dein aquabiliter cylindricus, intus minute puberulus, ad fauces haud dilatatus, sed angustatus, crassus, vix pervius; limbus 5-partitus ad fauces minute albido-pilosulus, pervius; laeiniiae in alabastro leviter sinistrorum tortae, semispiram formantes, conum subcurvatum acuminatum, 0,007 longum, viridem, corniformem sistentes, dein patentissimae albidae lineares acuminatae subfalcatae, in margine subundulato-erenatae, 0,007 longae, 0,002 fere latae, glabrae. Stamina 5, tubo corollae supra basin inflatam, ad partem angustatam inserta, erecta conniventia 0,003 longa; filamenta brevissima complanata erecta; antherae sagittatae, lobis baseos acutissimis, filamentis subaequilongis, linearis-lanceolatae acuminatissimae, introrsac, dorso paullo incrassato-gibbosac, margine tenuissimae, dehiscentes, albidae, siccando fuscescentes, per totam longitudinalinem polliniferae; pollen albidum subgloboso-tetraedrum, laeve. Germina 2 valde sibi adpressa, unicum fingentia, ultra medium annulo glanduloso subbearnoso 5-lobato, apice badio, nitidulo, haud ciliato cinctum, per-

parvum, didymum, depresso-subglobosa viridia nitida; gemmulae & obovatae, placentae horizontaliter insertae, easque totas obtengentes; stylus terciusculus vix 0,002 longus, inter antheras reconditus, dein subsinuatus, apice leviter emarginatus, lobulis acutis; stigma crassiusculum fusiformi-oblongum, viride, basi membrana nulla autem, conico-apiculatum, inter antherarum bases receptum, iisque multo brevius. Folliculi bini, pedicello valde inerasato, 0,014 longo et 0,004 apice crasso et calyce persistenti vegeto, nec aucto, laciniis reflexis suffulti, parallele penduli, per longum tempus apice cohaerentes, dein soluti, elongati, subcomplanato-teretes, 0,55 longi, 0,004 lati, 0,003 crassi, coriacei, semel aut bis spiraliter torti, cinerascenti-fusci, longitudinaliter sed leviter suleati, utrinque leviter carinati, lenticellis perplurimiis linearibus longitudinalibus, nunc subconfluentibus, rufis notati, fragiles, transverse ruptiles, nec regulariter longitudinaliter dehiscentes? Semina &, receptaculo membranaceo 3-quetro, sub-3-alato arete adpressa, eique parallele peltatim inserta, linearis-oblonga, 0,008—0,009 longa, 0,001 lata, apice coma sericea albida, 0,03 longa praedita, tenuia, complanata, ventre subbearinata, fusca, glabra; coma e pilis tenuissimis complanatis integerrimis constans, saepe aliis terciusculis hinc inde intermixtis et primo quasi in membranam conglutinatis.

Heligme javanica Bl.

(Hsskl. Flor. (Bot. Zeitg.) 1843 p. 268. (300.); 1857 p. 105; Miq. Flor. Ind. Bat. II. 429.)

Descript. fusiori loco citato datae addam sequentia: Folia nunc ovato-oblonga aut ovato-elliptica 0,16 longa, 0,1 lata, subtus vix minutissime puberula. Corymbi quam in specie sequenti minores; flores rariores maiores nec aurantiaco-tincti; pedunculi 0,04—0,06 longi, nunc flore centrali deciduo dichotomi, 0,025—0,035 alti, 0,07 lati. Calyx laete viridis punctulatus; laeiniiae margine tenues, membranaceae. Corollae laeiniiae flavescenti-virides, basi 0,002 latae. Stamina imberbia; filamenta a medio tubo jamjam libera minus prominula, vix tubum corollae in loculos 5 dividentia. Folliculi 2-loculares 0,1—0,15 longi, 0,014 crassi, 0,018 lati, extus dein nigrescentes, bivalves; valvae apice longiter cohaerentes. Semina triangularia,

ventre plana leviter suleata, dorso supra medium carinata, 0,02 longa, 0,003 lata, ferruginea; e o m a apiealis serieans fuscescens, 0,03 longa. —

Heligme Rheedei Wght.

(Wght. Icon. 1303 (revid.!) Rheed. Hrt. mal. IX. 102; Hsskl. Flor. (B.Z.) 1857. 105; Miq. Flor. Ind. Bat. II. 430.)

Observ. Ob germina et folliculos 2-loeularres seminaque comosa certissime Parsonsieis nee Echiteis adscribendum genus, enjus

Char. gener. DC. Prdr. VIII. 425 valde est ampliandus: Calyx 5-fidus, basi quinquegibbus; laeiniiae late ovatae acutae, coloratae, basi interne squamula membranacea late ovata acuta viridi instructae. Corollae urceolatae tubus ovatus, ad fauees barbatus; limbi patentissimi et dein reflexi laciniae lineares subobliquae, tubo sublongiores, aestivatione valvatae, subrectae, apice haud inflexo. Stamina 5, ima corollae basi inserta; filamenta ad usque fauees fere tubo corollae adnata, laminarum aut septorum instar tubi eavitudinem intus in loeulos 5 dividentia, paullo infra fauees libera, tenuia tercia barbata et spiraliter eirea stylum voluta; antherae sagittatae, ad medium stygmati adhaerentes, conum oblongo-fusiformem exsertum formantes. Glandulae 5 grandes ovatae contiguae, apice obsolete 3-dentatae, flavescentes, germini arete adpressoae, eoque vix tertiam partem breviores, laeiniis ealyeinis alternae, intra loeulos tubi corollae receptae. Germen biloculare 5-gono-subhemisphaericum, viride, glabrum; stylus tenuis filiformis glaber; stigma 5-gonum, incrassatum, basi membrana eupuliformi reflexa einetum, supra basin angustatum, summo apice apiculatum. Folliculi linearis-oblongi, a latere utroque compressi et suleati (e binis conflati) acuminati, biloculares, periearpio coriaceo, dein membranaceo, a basi ad apicem longitudinaliter septicide bivalves, valvis dein planis, postremo subtortis. Semina oblonga, apice longiter attenuata subtrigona, ventre suleata, dorso longitudinaliter rugosa; e o m a ad apicem seminis terminalis fuscescens serieans; albumen carnosum albidum tenui; radieula supera longa teretiuseula; eotyledones hae triplo longiores.

Descript. Frutex alte scandens, succo hyalino fetus; rami complanati, ad 0,013 lati, 0,015 erassi, margine suberoso, ultra 0,01

lato, 0,006 crasso eimeraseenti fragili praediti, flexuosi; ramuli teretes subcomplanati, intense virides, minute fuso-puberuli indeque opaei et lentieallis copiosis linearibus nondum apertis notato, hisee dein magis prominulis et apertis asperuli, robusti. Glandulae interstipulares et interpetiolares copiosae, annulum ramulum eingentem formantes, muriciformes eonieae, mox mareescentes sed persistentes nigrescentes. Stipulae minutae ad latus utrumque petiolorum in ramulis novellis, mox deciduae. Petioli oppositi breves teretiuseuli, superne suleati, patentissimi puberuli, 0,01—0,035 longi, subtorti. Folia ovato-elliptica acuta, basi rotundata, nunc subcordata, 0,12—0,3 longa, 0,07—0,15 lata, supra intense viridia, glaberrima nitidula, subtus pallide flavescenti-viridia, minutissime puberula, taetu mollia, nervis prominulis, venis intensius coloratis reticulatis. Pedunculi terminales, ramo uno axillari exerescenti pseudo-axillares patentes, tri-(nee 2-!) ehotomi eorymboferi, ad divisionem primam usque 0,1 longi, subcomplanati; bracteae ad divisiones inflorescentiae parvae ovatae acutae, basi inerasatae, vix 0,002 longiores. Corymbus 0,1 altus et totidem fere latus, in ramis bracteis et ealyzibus obseure viridis et pilis minutis fulvis puberulus; pedicelli teretes 0,004 longi, erecti, apicem versus paullo incrassati; flores copiosi viridi-flavescentes, nee uti in specie antecedenti flavescenti-virides! prae-primis quod attinet corollae laeinias. Calyx basi 0,004 erassi laeiniiae apice aurantia, eae erectae, 0,0015 longae, margine tenuiores persistentes vegetae, sub fruetu patentes; squamulae laeiniias haud attingentes. Corollae tubus 0,004 altus, basi 0,003 erassis viridis, fauees versus paullo angustior; fauees e pilis candidis tubi et filamentorum clausae; limbis diametro 0,012; laeiniiae viridi-flavescentes, margine flavae, 0,005 longae, 0,0015 latae. Antherarum eonus 0,003 longus. Folliculi 0,17—0,2 longi, 0,012 lati, ad medium 0,015 erassi, primo obseure virides, vix puberuli; valvae dein submembranaceae eimereo-fuscae; periearpio fibroso reticulato, endoearpio eum. septorum partibus explanatis ehardtaceo, intus glaberrimae, 0,025 fere latae. Semina viridi-flavescens oblonga apice attenuata, basi acuta, subtrigona, in ventre sulcata, 0,02 longa, supra basin 0,002 erassa;

extus longitudinaliter rugoso-sulcata; coma apicalis fuscescens sericans, 0,04 longa; alumen lacteum; embryum candidum; radicula 0,002 longa; cotyledones 0,006 longae, 0,002 latae, oblongo-lanceolatae acutae.

Vallaris.???

Observe. Ob fructus seminaque deficiente fruticem hunc, e Singapura in horto botanico bogoriensi introductum, haud determinare audeo; per annum et quod excedit fructu frustra exspectavi! — *Carissa* (DC. Prdr. VIII. 323) sat accedit, sed differt: tubo corollae intus piloso, limbo contorto, stigmate piloso, germine haud didymo; — *Vallaris* (DC. l. e. 399) pariter accedit, sed differt: antheris dorso basi tuberculo carnoso gibbosis et forsitan aliis signis.

Descript. Frutex erectus, 0,4—0,5 et ultra altus, inermis, dichotome ramosus; rami erecti teretes cincrascentes, valde rimulosi, tenues; ramuli teretiuseuli, ad nodos subcomplanati et infra petiolorum insertiones leviter sulcati, glabri, fuscescenti-cinerei, juveniles virides valde complanati, minute tomentelli patentes. Stipulae binae minutissimae, vix conspicuae, lineares adpressae, dein obsoletae; petioli brevissimi, 0,001—0,002 longi, utrinque dense ciliati, complanati. Folia parva membranacea flaccida, pallide viridia, oblongo-lanceolata, obtuse acuminata, basi acuta, integerim, primo minutissime ad nervum medium puberula, dein glaberrima, patentia plana ad ramulum quamque plerumque paria 2, 0,03—0,05 longa, 0,009—0,015 lata, nervo medio paullo prominulo, lateralibus oppositis aut suboppositis, horizontaliter patentibus versus marginem dein adscendentibus et intra marginem anastomosantibus, venulis valde ramosis reticulatim anastomosantibus, rete irregulariter formantibus et partim liberis curvatis, libere terminatis; punctulis hyalinis interrete irregulariter dispersis (glandulis) minutissimis, lentis ope tantum conspiciendis, folia perforata referentibus. Inflorescentia in ramulis fere omnibus terminalis cymulosa, trichotoma oligantha; pedunculi breves nunc valde abbreviati 0,002—0,009 longi, erecti aut creticeuli, complanati, glabri apice dilatati; ramuli inflorescentiac punci abbreviati oliganthi; bracteae ad ramifications et basin pedicellorum lineares acuminatae, a latere

compressae et inde canaliculatae, ad margines minute ciliolatae, maximae vix 0,002 longae, superiores multo minores; pedicelli tenuissimi filiformes elongati, glabri, apicem versus paullo incrassati caeterum flaccidi aut plus minus flexuosi et nunc ad instar cirrhorum convoluti ad 0,02 longi. Calyx eglandulosus; basi cupuliformis, sub-rotundatus, erectus, 5-fidus, vix 0,001 altus, viridis glaber; lacinia e rectae conniventis in anthesi et delapsa corolla patentes, imbricatae, ovato-lanceolatae acutae carinatae virides, in margine albido-ciliolatae. Corolla pro ratione calycis maxima, in alabastro albida, dein lilacina, extus minutissime puberula, hypoeraterimorpha; tubus intus glaber, subpentagono-cylindricus 0,003 longus, 0,0007 crassus; lacinia 5 cum margine sinistro dextrum vicinae tegentes, oblongae s. oblongo-lanceolatae concavae, dein patentissimae, planae integræ sed minutissime dentilatae, flabel latim furcato-venosae, venis dein lilacini, caeterum albidae, 0,004 longae, 0,002 latae, dein siccando involutae, ad fauces glabrae et intensius lilacino coloratae. Stamina 5, corollæ faucibus inserta, limbo paullo minora; filamenta libera, basi horizontalia, dein adscendentia-creta, complanata, lilacina glabra, apice in connectivum sat crassum sensim teretiuseulum, apice extus puberulum continua; antheræ sagittatae lineari-lanceolatae acuminatae, 0,004 longae, introrsæ, marginibus inter se et cum stigmate conglutinatae 2-loculatae; loculi angusti basi acutissimi subnati liberi, dein connectivum utrinque marginentes ad apicem percurrentes, apice supra stigma dehiscentes, et confluentes; pollen globosotetraëdru, laeve albido-flavescens. Pistillum totum 0,007 longum; germen minutum viride glabrum, oblongum, didymum 2-loculare, apice acutum in stylum attenuatum; stylus basi bipartitus dein integer teres elongatus glaber suleatus; stigma pentagono-oblongum, apice pyramidale subumbraeuliforme glabrum. Fructus nondum vidi.

ASCLEPIADEAE.

Cryptostegia grandiflora RBr.

(DC. Prdr. VIII. 492. 1; Hsskl. Flor. (B. Z.) 1857. p. 97; Miq. Flor. Ind. Bat. II. 464.)

Charact. gener. paullo est amplificandus:

Calycis foliola vix elongata; corollae tubus brevis, intus staminifer, et ad fauces foliolis coronae conniventibus clausus; foliola haec e basi carnosula ovata subulata, ad basin integrum usque fissa, lacinias subulatis, apice tenuissimis; limbis basi e tubo continuus, primo paullo, dein magis campanulato-inflatus, ab apice ultra medium 5-fidus, lacinias basi conniventibus, supra basin patentibus, limbum apice hypocaterimorpho-infundibuliformem fingentibus; filamenta vix ima basi libera, tubo corollae dorso adnata; stigma subglobosum, basi pentagonum, apice truncatum suleatum, obsolete biapiculatum.

Descript. Frutex scandens, longe sarmen-
tosus, glaberrimus, rarius in ramulis novellis
petiolisque minute puberulus, dein glabratus;
ramuli ad insertiones petiolorum paullo in-
crassati, infra petiolas podio aucti, nunc vi-
rides, nunc in sarmenis, rubenti-fusci, lenti-
cellis copiosis asperuli. Petioli oppositi, se-
miteretes, ima basi dilatati et glandularum
serie transversa mox macrerescentium sed per-
sistantium obsessi, patentes, saepe torti, ru-
bentes aut sanguinei, 0,01—0,015 longi,
0,002—0,003 crassi. Folia subcoriacea, te-
nuia, plerumque 0,09—0,1 longa, 0,04—0,06
lata, patentia aut saepe pendula, vix acumi-
nata, acutiuscula aut obtuse acuta, supra in-
tense viridia, nitida, nervo medio sanguineo
aut albido et nervis secundariis albescientibus
patentibus, ad marginem fere pereurrentibus,
ibique arcuatim dissolutis notata, subtus glau-
cescentia, opaca, nervis secundariis tenuibus
vix conspicuis percursa, inter hos reti venarum
minuto, intensius (luce incidente diaphano)
viridi (nec in vivis fusco!) eleganter notata.
Pedunculi terminales breves subcomplanati,
0,015 longi, erecti, cymam dichotomam (cum
pedicello axillari deciduo, nec trichotomam!),
ad flores 0,04, cum floribus 0,1 et ultra altam
gerentes, virides glabri asperuli. Bracteae
ad divisiones inflorescentiae caducae, oblongo-
lineares acuminatae, adpressae, minutissime
uti tota inflorescentia puberulæ, viridi-rubes-
centes, 0,006 longae, 0,002 latae, subcarinatae.
Pedicelli breves, 0,005 longi, turbinati, apice
in calycem transeuntes, rubescentes. Calyx
5-phyllos; foliola tenuia membranacea, sub-
colorata, ovato-lanceolata acuminata (nec elon-
gata!), 0,014 longa, 0,006 lata supra basin,

corollae adpressa, margine, sed paullo tantum,
reflexo et subundulato. Corollæ ala-
bastrum oblongum acuminatum, fere 0,05
longum, infra medium 0,015 crassum, basi
purpureum, apicem versus roseum; tubus
brevis campanulatus; extus purpureus, a basi
ad medium crassiusculus, intus angustatus, vix
pervius, superne globoso-dilatatus, totus glaber
albidus; supra partem angustatam staminifer,
ad fauces foliolis coronae clausus, totus 0,003
altus et ad fauces latus; limbus basi tubu-
los-o-campanulatus, ad altitudinem 0,015 5-fidus,
ibique 0,015 latus, extus roseus, e tubo 5-ra-
diatim purpureus, intus albidus glaber; la-
ciniæ oblique oblongæ subobovatae (nec
ovato-rotundæ!) inaequilateræ, acutiusculæ,
basin versus attenuatae, extus roscae, intus
fere albidae, basi saepe conglutinatae et con-
niventes, 0,055 longæ, medio 0,025 latae,
glaberrimæ membranaceæ, supra basin pa-
tentæ, et summo apice subrevolutæ, limbum
hypocaterimorpho - infundibuliformem, 0,07
latum formantes. Corona staminea cum
staminibus et corollæ tubo connata, indeque
foliola ejus a faucibus tubi corollæ tantum
libera e basi ovata carnosula conniventi, al-
bido-rosea, 0,002 alta, in subulas binas te-
nuissime attenuatas, apice filiformes, erectas
conniventes, 0,009 longas, glabras, roseas pro-
longata, genitalia obtegmentia. Filamenta
brevia, tubo corollæ supra partem intus an-
gustatam inserta, et dorso corollæ tubo ipsi
adnata, brevia, albida; antheræ quam fila-
menta plus duplo majores, ovatae acutiusculæ,
basi cordatae, 0,0035 longæ, ultra 0,002 latae,
membranaceæ, albidae, glabrae biloculares
introrsæ, basi stigmati infra medium adhae-
rentes. Appendix spathulata, basi lon-
giter rostrata, fusca, 0,003 longa, apice 0,001
lata, tenue membranacea, superne pollini-
fera; granula pollinis subglobosa. Ger-
mina bina ovato-oblonga; stylus tenuis al-
bido-flavescens, germinibus aequilongus; stig-
ma dupli stylī altitudine, crassum subglo-
bosum viridiuseculum, basi pentagono-turbinatum
et leviter 5-carinatum, apice truncatum, et ob-
solete biapiculatum, 0,004 altum, 0,003—0,004
crassum. Folliculi ramis inflorescentiae, pe-
dunculo et pedicello incrassatis suffulti, basi
calyce emarginato persistenti cincti, divaricati
et horizontaliter in ima planitie expansi tri-
quetri, supra (intus) plani, 0,035 lati et ad

medium crassi, 0,12 longi, extus praeter carinam acutissimam rigidam, longitudinaliter sed obsolete costati, apieem versus attenuati, summo apice hamulatim incurvo, lacte candido seatentes. Epicearpium crassum fibroso-earnosum; endocarpium lignosum tenue, 0,001 erassum, flavescentia, dein una cum epiorio cohaerenti bivalve. Semina dense imbricata coma argentea serieant; 0,035 longa superata, oblonga aut elliptico-oblonga, aptera, erassiuseula, ventre leviter ad basin fere earinata; dorso plana, eleganter reticulato-rugulosa, 0,008 longa, 0,003 vix latitudine superantia, dein fuseo-badia. Albumen pareum. Embryum totum semen fere explens; radieula longa teres subeurvata, 0,002 longitudine paullo exeedens; cotyledones ovato-oblongae acutae 0,004 longae, basi 0,002 latae; testa coriacea crassa.

Cryptolepis laxiflora Bl.

(Blume Mus. I. 147. 330. Wlp. Ann. III. 47. 2; Hassk. Flor. (B. Z.) 1857. p. 97; Miq. Flor. Ind. Bat. II. 467.)

Observ. Opus perdifficile est e diagnosibus nimis brevibus atque vagis viri illustriss. Blume Cryptolepidem javaniam ae laxifloram distinguere, nam natura ni unam ni alteram diagnosin quadrat. — Nostra specimina ob folia tenuia membranacea plerumque acuminata brevissima, sed acutissima, munita, nunc retusa obtusave et pedunculos laxos ad C. laxiflora Bl. duxi, etsi ealyeis laeiniae minutissime sint ciliatae et folia obovata, ovata aut oblonga evadant.

Descript. Frutex gracilis glaberrimus; ramuli teretiuseuli, ad foliorum insertiones subcomplanati et paullo crassiores. Petioli breves patentes semiteretes, superne plani, 0,005—0,008 longi, virides aut lucide purpureo-aceentia, subpruinosi, ad imam basin glandulis parvis dein marcescentibus persistentibus obsiti. Folia forma variabilia, plerumque obovata aut obovata-oblonga, 0,05—0,065 longa, 0,025—0,035 lata, nunc ovalia, 0,045 longa et 0,003 lata, nunc ovata, nunc oblonga, 0,045—0,05 longa et 0,02 lata, omnia basi rotundata, apice plerumque acuminata brevissima acutissima subreflexo munita, nunc hoc deficiente obtusa et rarius retusa, supra intense viridia nitidula, subtus glaucescentia, tenuia membranacea dein subcoriacea, nervis secundariis oppositis aut alternis patentibus,

mox reticulatum solitus et conjunctis, subtus haud prominulis, sed colore intensori conspiciens. Pedunculi subaxillares interpetiolares, erecti, plerumque bis dichotomi oliganthi, ad divisionem primam 0,01—0,02 longi, ad divisiones bracteati, ut rami erecto-patentes et petielli apieem versus paullo inerassati, teretes virides glabri. Bracteae ovatae acutae earinatae patentes, nunc plus minus purpureo-aceentia, 0,002 longae et basi latae, persistentes. Petielli 0,015—0,02 longi. Calyx vix turbinatus, sed sub anthesi campanulatus, viridis, glaber, 5-partitus aut profunde 5-fidus; laeiniae ovato-oblongae acutae, 0,003 longae, 0,002 basi latae, exteriores integrace, interiores margine tenuiores et minutissime ciliolato-laceae, ad basin glandulis minutis compressis 2—4, emarginatis aut acutiusculis munitae. Corollae alabastrum ad basin limbi paullo inerassatum, superne conicum contortum, 0,018 longum, medio 0,004 crassum, pallide viride glabrum. Corolla sub anthesi fere hypocrateriformis suaveolens, viridi-flavescens; tubus brevis erectus, vix 0,004 altus et 0,003 erassus, basi ex filamentis adnatis crassiuseulus, germina arete cingens, ad medium antherifer, supra antheras squamulis clausus, ad fauces pervius apertus nudus; squamulae 5 viridi-albidae, earnosulae, erecto-concaventes, oblongae, apice acutiusculae et arete sibi contiguae, antheras occultantes, nec iis aequivalentes, forniciem supra antheras formantes, in centro et ad latera pervium; limbus patentissimus, dein supra basin patentem reflexus, tubum multo superans; laeiniae e basi latiuseula, 0,004 lata, subsagittata oblique linearilanceolatae acuminatae subfalcatae, 0,012 longae. Filamenta corollae tubo a basi ad medium fere adnata et cum eo confluentia, vix apice libera; antherae (ef. Bl. Mus. I. 146) squamulis supra dictis obteetae, ab iis autem sat distantes. Stylus conspicuus albido-viridis, nitidulus; stigma basi umbraculiforme 5-gono-pyramidalis acutum, antheris obteatum. Fructum haud vidi! — *Ind. M.*

Toxocarpus Blumei Deesn.

(DC. Prdr. VIII. 506. 13. Hassk. Flor. (B. Z.) 1857. p. 98. Miq. Flor. Ind. Bat. II. 475.)

Observat. Species haec post Nro. 7 DC. l. e. ponenda! — differt a T. maerophyllo Deesn. foliis saepissime obovatis, subtus castaneo-tomentosis, floribus glomerulatis, spicato-pani-

culatis, pedunculis plerumque a basi ramosis, coronae foliolis aequalibus, apice ligula linearis truncata terminatis (nec introrsum auctis!), stigmate elongato apiculato. — *T. villosus* Deesn. (DC. l. c. 506. 10) differt: ramis puberulis, nec castaneo-tomentosis, foliis ellipticis aut ovali-oblongis, basi rotundatis, subtus rufo-villosiusculis, corollae laciniis glabris, ad fauces tantum villosis, coronae foliolis exterioribus margine subreflexis.

Descript. Frutex alte scandens, succo lacteo fetus; rami teretes fuscescentes, tomento haud plane evanido; ramuli, petioli et innovationes una cum inflorescentia ad calycem usque densissime castaneo-, aut badio-tomentosi, sarmentosi; internodia 0,05—0,1 et ultra longa, ad petiolorum insertiones paullo incrassata. Petioli patentissimi teretiusculi, dense tomentosi, supra vix plani, 0,02—0,03 longi, subflexuosi. Folia novella utrinque mollissima, praeprimis subtus et ad margines aurichaleo-tomentosa; dein magis magisque glabrata viridia, supra postremo tota glabra, subtus in tota superficie in primis autem in nervis pilis ferrugineis densis molliter, etsi minus quam antea, pubescentia, indeque lucide viridia, a latere visa fulva, dense reticulata, forma et magnitudine valde variabilia; ramorum uberiorum sterilium multo majora obovato-subrotunda aut-ovalia, mucrone imposito acutiuscula, basi acuta, 0,12—0,11—0,06 longa, 0,095—0,085—0,04 lata, nunc ovalia, plerumque obovata, breviter acuminata, basin versus attenuata, 0,18—0,08 longa, 0,08—0,035 lata, margine subreflexo, plana aut subundulata, coriacea. Pedunculi interpetiolares patentes, nunc petiolo suo longiores, nunc a basi ramosi, inflorescentiam paniculatam, 2—5 ramos gerentem, nunc divaricatam nunc congestam formantes, ramulos spiciformes 0,02—0,07 longos erecto-patentes sistentes. Pedunculi ramulique inflorescentiac dense castaneo-tomentosi, teretes, altius angulati et leviter sulcati, nunc plus minus geniculati. Flores parvi, copiosi, densissime glomerati, meliodori, succedanei. Calyx parvus, extus dense uti inflorescentia tomentosus, campanulatus erectus; laciniæ ovatae acutae, corollae arcte adpressae; glandulae 5 minutae viridiulus ovatae acutiusculae ad laciniarum sinus. Corolla rotata flavescentis; tubus brevis subcampanulatus, ad fauces esquamatus, 0,001

altus, intus glabriusculus; laciniæ tubo multo longiores, patentissimæ, lineares subcurvatae, apiculo subinflexo, subtus glabrac, supra pilis candidis patentibus crispatulis dense obtectæ, 0,003 longae, vix 0,001 latae. Genitalia subconnata inclusa perparva. Coronae stamineæ foliola membranacea ovata, basi inter se subconnata, antice gynostegio adnata, dorso ad medium lineis perpendicularibus purpureis notata, supra medium ligulata flavescentia, truncatula, supra antheras conniventia easque obtegmenta, tota longitudine vix 0,001 excedentia, stigmate breviora, intus haud appendiculata. Antheræ lateae membranaceæ, ovatae, bilocularis, stigmati incumbentes; massæ pollinis quaternatim apici corpusculorum bisulcatorum ovatorum, supra medium valde tenuium, membranaceorum, hyalinorum, inferne acutiusculorum lutescentiun crassiorum insidentes, per paria contiguae et unicam bilobam fingentes, luteæ valde minutæ. Germina bina, valde complanata, unicum hemisphaericum apiculatum fingentia, viridiuscula glabra; stigma basi crassiusculum pentagonum, apice subulato-conicum exsertum glabrum, viridi-flavum. Fructus nondum vidi. —

✓ *Rhaphistemma Hooperianum* Deesn.

(DC. Prdr. VIII. 516. 2.; Hsskl. in Flor. (B. Z.) 1857. p. 98; Miq. Flor. Ind. Bat. II. 477.)

Charact. gener. paullo est emendandus: Coronae foliola haud tubum corollæ subaequant, sed eo duplo longiora evadunt; massæ pollinis haud sunt rotundatae, sed ovato-oblongæ; folliculi sunt crassissimi oblongo-lanceolati acuminati, utrinque obsolete carinati, ventre minus, dorso magis convexi et obsoletissime carinati.

Observ. *Rh. pulchellum* Will. (DC. l. c. 1.) e diagnosibus speciei utriusque laciniis corollinis erectis nec reflexis differt, ex icono Wallichii autem, viri praeclarissimi (Plnt. as. rar. II. 50. tab. 163) et descriptione hoc loco data corollæ limbus est patentissimus, laciniis apicem versus recurvis! Pedunculi autem et pedicelli in nostra sunt breviores, cyma dichotoma, calyx minor, corollæ tubus brevior, limbus tubum fere duplum longus, coronae foliola conniventia dein rubentia et foliola floralia minora! His signis species nostra sufficierter a Wallichiana distincta videtur.

A descriptione et iconce Rh. pulchelli Will. i. e. differunt nostra specimina notis sequentibus, quas cum addendis nonnullis lectori bencelyo offero: Rami ad petiolorum insertiones incrassati, inter petiolas linea elevata notati, ibique prima juventute glandulis dein marcescentibus et deciduis obsessi sunt. Folia ramorum uberiorum ad 0,2 longa et 0,13 lata, ramorum florentium 0,09 longa, 0,06 lata, ramulorum florentium 0,05—0,04 longa, 0,025—0,035 lata, saepe apice obliqua, haec 5-, rarius 7-nervia. Pedunculi breves interpetiolares patentes 0,015 longi, fructiferi vix 0,02 longi, petiolo suo semper breviores, dichotomie cymosi; cymae successive multiflorae, simul 8—10-florae; pedicelli 0,01 longi, flaccidi; calycis laciniæ basi haud angustatae, nec ciliis carnosis subulatis munitae, 0,003 longae, basi 0,0025 latitudinem paullo excudentes. Alabastrum viridi-albidum, 0,014 longum, ad medium 0,006 crassum, infra medium constrictum. Corolla tubus campanulatus 0,005 altus, 0,006 transverse latus, extus viridi-albidus, apice acqualis; limbus tubum fere duplum superans; laciniæ oblongae, 0,009 longae, 0,005 latae. Coronæ foliola basi complanata, ultra stigma teretia subulata, conniventia, staminibus plus duplo longa, 0,01 longa, basi 0,0015 lata. Filamenta 0,005 alta, 0,002 lata, intus lutea; antheræ membrana semiorbiculari albida tenuissima, basin versus undulato-plicata terminatae; pollinis massæ ovoideo-oblongæ. Folliculi oblongo-lanceolati, obtuse acuminati, 0,15 longi, 0,06 lati, 0,045 crassi, utrinque sed dorso magis convexi (vid. supr. Char. gen.). Epicarpium 0,01 crassum. Semina complanata, ventre vix ab apice ad medium leviter carinata, margine angusto tenui cincta, 0,009 longa, 0,007 lata, subrotundo-ovata, apice truncata; coma apicalis argentea sericans, 0,035 longa. — In horto bot. bogor. fuit culta sub nomine „Pergulariae odora-tissimæ“.

✓ *Cynoctonum? dimidiatum* Hsskl.

(Hsskl. Flor. (B. Z.) 1857. p. 98; Miq. Flor. Ind. Bat. II. 479.)

Observ. Ob coronam stamineam simplici, ore lobato, Cynoctoneis adscribenda est nostra, equidem Cynoctono Mey. DC. Prdr. VIII. 527, quod differt tantum: corona staminea

tubulosa plicata, char. generieus hujus generis inde potius his notis erit reformatus.

Diagnos. Herba annua seandens velutina, ramis foliisque novellis una cum inflorescentia dense puberulis, dein sparse adpresso pilosulis; foliis ovatis, basi reniformi-cordatis, auriculis divergentibus rotundatis, apice breviter acutissimis, subtus glaucescentibus, ad insertionem glanduliferis; petiolis basi foliolis binis oblique subreniformibus stipatis; pedunculis interpetiolaribus, petiolo suo plerumque brevioribus, succedaneæ uultifloris, cymulosis; pedicellis pedunculo brevioribus semiverticillatis patentibus; floribus parvis minutis viridiuseulis; corona gynostemium inclienti membranacea campanulata, albida, 10-lobata, haud plicata, lobis antheras alternantibus majoribus laceris, reliquis minutis integris; stigmate plano 5-angulari; folliculis plerumque solitariis, basi ovato-trigonis, ventre planis (quasi dimidiatis), dorso convexis, apicem versus rostrato-attenuatis.

Habit. insulam Javae orientali vicinam Bali, ubi speciem hanc insignem hortulanus indefessus J. E. Teysmann, anno 1854 detexit et in hortum bogoriensem transtulit.

Descript. brev. Petioli 0,03—0,01 longi, patentes flexuosi; foliola basalia auriculiformia 0,007 longa, 0,006 lata aut imo minora. Folia membranacea 0,065—0,04 longa, 0,045—0,025 lata, subtus tenuiter reticulata, sinus baseos rotundato-excisis, 0,01 latns. Pedunculi 0,01—0,02 longi, ad pedicellorum insertiones bracteati et angulati, puberuli virides. Bracteæ lineares ciliatae acuminatae patentes, longiter persistentes, vix 0,001 excedentes. Pedicelli primo erecti, dein patentes aut patentissimi, succedanei, 0,003—0,004 longi, puberuli rubenti-virides. Alabastra subglobosa imbricativa puberula viridiuseula subglobosa. Calycis laciniæ oblongae acuminatae, sub anthesi et fructiferae patentissimæ, vix 0,001 longitudinem excedentes, virides. Corolla primo patentissima, diametro 0,006, dein reflexa, viridiuseula; laciniæ ad basin fere sejunetae, oblongae aenatae, minute ciliolatae, 0,003 longæ, 0,0015 fere latae, intus glabrae. Corona subgloboso-urecolata, genitalia ad antheras usque includens, eisque adpresso, tenuis membranacea, inferne viridis, superne albida, haud plicata, 0,002 fere alta; laciniæ 5 majores obovatae

laecrae, lobulis mueronuliformibus parvis 5—7 inaequalibus tenuibus, 5 minores interjectae integrae aut obsolete 3-dentatae; antherae tubum 5-gonom formantes, ad basin 5-angulatum, angulis deorsum prominulis sulcatis, quaeque deorsum bicornutac, cornubus vecinorum junctis angulum prominulum formantibus, biloculatae, apice in membranam albidam semiorbicularem, stigmati adpressam productae. Glandulae pollinium obovatae atrosanguineae lucidulae parvae; stipites pollinium horizontales subclavati; pollinia 10 compressiuscula oblongo-clavata acutiuscula pendula. Germina 2 oblongo-subulata, ventre sibi adpressa, calyce minora; stigma planum viride. Folliculi plerumque altero abortivo solitarii, ventre plani et leviter sulcati, dorso convexi, inter dorsum et ventrem acute marginati, minute praeprimis dorso muciculati, 0,06 longi, 0,015—0,017 lati, 0,013—0,014 supra basin crassi, dein coriacei, exsiccati longitudinaliter deliscentes, supra basin inflexi, intus pergamacei flavescentes laevissimi nitiduli; receptaculum persistens, apice saepe folliculo suo adhaerens, medio laeferatim 4—5-alatum, alis membranaceis tenuibus. Semina imbricata planiuscula, ventre leviter carinata, subrotundo-ovata, anguste marginata 0,005 longa et fere lata; coma terminali candida sericans 0,025 longa.

Marsdenia velutina R. Br.

(DC. Prdr. VIII. 614. 7.)

Descript. Frutex scandens, succo viridi, vix lactescenti, fetus; ramuli robusti sarmatosi, ad 0,008 crassi laete flavescenti-vires, densissime molliter tomentosi, summo apice canescentes, dein paullo glabrescentes; internodia sat longa plerumque 0,15—0,2 longa. Petioli breves robusti semiteretes, varie flexuosi aut torti, supra plani, medio leviter canaliculati, plerumque 0,02—0,03 longi, in foliis majoribus ramorum uberiorum ad 0,06 longi. Folia grandia, late ovata apice acuta, basi cordata, superiora ovato-oblonga, subcordata nunc rotundata, nunc subacuminata, 0,2—0,1 longa, 0,14—0,7 lata, subcoriacea, flaccida, tactu mollissima, utrinque dense tomentosa, dein supra glabrata, sed pilis adpressis sparsis obsita, nitidula, intense viridia, subtus pallida subflavescentia, nervis secundariis cum intermedio valde prominulis ad

marginem fere pereurrentibus ibique bifidis et cum vicinis suis arcuatim anastomosantibus; reti venarum immerso paullo conspicuo. Pedunculi juxta petiolum alterum alternatim interpetiolares subaxillares, patentes nunc reflexi, petiolo suo robustiores et breviores, 0,01—0,015 longi, umbelliferi aut potius cymosi, cymis valde abbreviatis condensatis, multifloris, diametro 0,04—0,03. Bracteae ad basin pedicellorum 1—3 magnitudine diversa, exteriore longiores, majores, oblongo-lanceolatae acuminatae carinatae, 0,008—0,006 longae, basi 0,003—0,002 latae, virides margine rubescentes, uti tota inflorescentia cinerascenti-tomentosae, interiores sensim minores ovatae acutae, intimae vix 0,002 longae, omnes adpressae persistentes. Pedicelli sensim succedanei evoluti, breves robusti, uti calyx plus minus sanguineo-tincti, canescenti-tomentosi, 0,008—0,006 longi, 0,002 crassi, recti exteriore patentes, interiores erecti. Calyx sat magnus, campanulato-connivens, corollae tubo adpressus, coque vix brevior, 5-partitus; laciniae ovatae acutae, 0,006 longae, 0,005 latae, interiores paullo angustiores et margine tenuiores, 0,004 latae, extus subcarinatae, cinerascentes, intus glaberrimae purpureae, marginem versus viridi-albidae, ima basi, praeprimis interiores et ad sinus glandulis paucis (2—4) minutis viridi-albidis munitae. Corollae crassiusculae alabastrum ovatum, medio vix constrictum, obtusum imbricativum contortum, 0,01 longitudinem paulo exceedens, supra basin 0,007 crassum, basi viridiuseulum, caeterum sanguineum, minute canescenti-puberulum; tubus subglobosus fere urceolaris, obsolete 5-gonus, 0,006 altus, intus albidus, glaber, ad fauces nudus; limbus coriaceus sanguineus opacus patentissimus, hypocraterimorphus 5-partitus; laciniae subrotundo-ovatae, apice leviter inaequilaterae et vix acutae, acumine minuto infexo, indeque submarginatae, 0,008 longae, 0,007 latae, opaceae, sanguineae; margine albido angusto minutissime ciliolatae. Corona staminea ad apicem fere a corollae tubo inclusa, 5-phyllo, carnosa albido-flavescens glaberrima, supra antheras connivens; foliola gynostegii sat crassi prominuli basi adnata, ovato-lanceolata, supra medium subulato-attenuata, dorso凸凸, ventre plana et apicem versus leviter excavata, 0,005 longa, supra

basin 0,002 lata, apice cum vicinis erueianti. Antherae basi anguste sagittatae viridiusculae, gynostegio adnatae, superne liberae ovatae luteae, longitudinaliter 3-striatae, obtusae, intus biloculatae, membrana ovata acuta, fere acuminata, tenuissima, albida, subcorrugata, antherae parte libera plus duplo longa, sese imbricanti stigma totum obtengenti terminatae; pollinia oblongo-ovata obtusiscula, opaea, creeta, supra basin lateraliter stipiti albido, apice vix inerassato inserta; glandulae lacte purpureac, nitidulae, linearioriblongae, pollinibus parallelae, sulco mediano notatae. Germina bina ventre plano sibi adpressa, ovato-oblonga obtusiscula, glabra, viridia, nitidula, 0,002 vix longa; stylus subnullus; stigma crassissimum viride subglobosum, basin versus turbinatum, 5-gonum, infra medium constrictum et basi obtuse conicum, supra medium 5-gonum, pollinia gerens, dein umbonatum convexiusculum, haud bilobum aut apiculatum, totum ab antheris earumque appendicibus membranaceis et coronae foliolis obtectum. Fructus haud vidi.

✓ *Marsdenia parviflora* Decsn.

(Hsskl. Flor. (B. Z.) 1857, p. 99; Miq. Flor. Ind. Bat. II. 492.)

Observe. Ante hos decem et quod excedit annos *M. parviflora* Decsn. ad *M. tinctoriam* duxi; hoc tempore genuinam tinctoriam nondum videram; nunc autem, quam *M. tinctoriam*, e Borneo insula annis ultimis a viro ill. Crockewit ad hortum bot. bogoriensem missam, eum *M. parviflora* comparare possem, eujus folia plane iconem Rheedii (Hrt. mal. IX. t. 8) quadrant, differentias sufficientes inter speciem utramque recognovi. Differt autem nostra a diagnosi (DC. Prdr. VIII. 615. 12) pedunculis haud thyrsoideis sed cymuloso-racemosis, cymulis subumbellatis, nunc subsessilibus alternis densifloris, corollae tubo ventricoso, fauceibus villis sericantibus clausis, fasciculis pilosis nullis, coronae foliolis gynostegium subaequantibus et foliis ovatis cordatis, nec ovato-oblongis.

Descript. (cf. DC. Prodr. I. c.) Tota glabra, solum in ramulis novellis cinerascenti-pube- rula; petioli 0,08–0,01 longi, teretiusculi, supra leviter canaliculati, flexuosi. Folia ad insertionem cordata et seriebus binis glandularum notata, ovata acuta, 0,16–0,05 longa,

0,11–0,03 lata. Pedunculi interpetiolares patentes, ad inflorescentiam 0,02–0,03 longi, teretes puberuli; inflorescentia 0,07 longa, 0,015 lata, cymuloso-racemosa, basi subpancylindrica, densi- et ∞ -flora, cymulis nunc sessilibus ∞ -floris; pedicelli 0,002–0,003 longi patentes. Flores 0,004 longi; calyx viridis patentiusculus, diametro 0,002; lacinia ovato-oblongae concavae adpressae. Corolla 0,003 alta, alba; dein lutescens, laesa indica, tubus ventricosus subureolatus, diametro fere 0,003, apice vix 0,002; imbi lacinia creetae (nee patulae, nee reflexae!) ovatae acutiusculae; annulus pilorum sericantium horizontalis fauces claudens. Gynostegium minutum a foliolis membranaceis coronae vix superatum; stigma apiculatum a membranis antherarum obtectum. Fructus hucusque in horto bot. bog. nondum visi! — — —

Wattakaka Hsskl. *)

(Hsskl. Flor. (B. Z.) 1857, p. 99; Miq. Flor. Ind. Bat. II. 496.)

Observe. Decaisne, vir celeberr., genus hocce valde insigne uti subdivisionem generis *Hoya* e proposuit (DC. Prdr. VIII. 639), ab hoc genere autem reedit nostrum praefloratione imbricativa, sinistrorum torta, et (e Decsn. ipso) massis pollinis opacis; indeque potius *Pergularieis* adnumerandum erit, *Pergulariae* subdivisione secundae (DC. Prdr. VIII. 619) valde accedens — et forsitan huic adjungendum? — cf. infra descriptionem coronae.

Wattakaka viridiflora Hsskl.

(Hsskl. Flor. (B. Z.) 1857, p. 99; Miq. Flor. Ind. Bat. II. 496.)

Synon. *Hoya viridiflora* RBr. DC. I. c. 639; Rheed. hrt. mal. IX. t. 15.

Observe. Specimina nostra viva — ex horto Calcuttensi ad hort. bot. Bogoriensem missa — diagnosis Decaisnei (DC. I. c.) haud plane quadrant, uti ex descriptioni sequenti patebit.

Descript. Folia saepe acuta aut acutissime (sed breviter tantum) acuminata, ad insertionem petioli glandulifera, rarius glabra, plurimque subtus ad venas pilis ferrugineis minutis ad-

*) *Wattakaka* Rheed. (Mal. IX. I. 15) errore typographicum apud Decsn. (DC. I. c.) *Wattahaka* dictum nomen.

pressis conspersa; novella utrinque pubescentia farinosa obtecta; majora petiolo 0,08 longo teretiusculo sulcato sussulta, 0,16—0,2 longa, 0,13—0,14 lata, basi 3—4-, nunc sub-5-nervia, nervis albidis erecto-patentibus ante marginem cum superiori suo areuatim anastomosantibus, subtus prominulis; venis transversis vix prominulis; minora ramorum florentium petiolo 0,04—0,03 sussulta, 0,1—0,08 longa, 0,06—0,055 lata. Pedunculi interpetiolares, altero petiolo valde approximati, 0,03 longi, petiolo suo plerumque breviores, erecto-patentes, virides, umbelliferi, 2-flori, puberuli dein glabri. Bracteae ad basin pedicelli cujusque linearisubulatae marcescentes deciduae, 0,003—0,004 longae. Pedicelli graciles, apicem versus paullo incrassati, 0,02 longi, teretes puberuli (nec glabri!). Calyx laciniae ovatae acuminate, 0,004 longae, 0,002 latae, virides, ferrugineo-puberulae, ciliolatae. Corolla tubus subcampanulatus brevis; limbus patens viridis utrinque glaber, in alabastro subglobosus, sinistrorum tortus; laciniae ovatae acutae, 0,007 longae, basi 0,004 latae. Coronae foliola basi intra tubum corollae recondita, gynostegio ultra medium adnata, sibi invicem arce adpressa, ad medium dorsum convexa et sensim crassiora, supra medium appendice, a latere utroque compressiuscula, supra plana, subtus sulcata, in angulo interno acuta antherae incumbens sub-adscendentem, externo obtusiuscula donata, stellam virideum planiusculam, diametro 0,005, in eadem cum stigmate planitie formantia. Antherae ipsae membranaceae, membrana albida tenuiori terminatae, erectae, stigma totum includentes; pollinia e stipitibus horizontalibus erecta oblonga subclavata, tota opaca. Germina bina, sibi arce adpressa, unum oblongum vix 0,001 longitudinem excedens fingentia, apice dense ferrugineo-tomentosa; stigma disciforme subangulare, a membranis antherarum obiectum viride. Pedunculus fructifer 0,04 longus; pedicelli 0,03 longi, utriusque sublignosi. Folliculi bini divaricati oblongi, obtuse acuminati, 0,08 longi, 0,025 crassi, superne leviter sulcati, dense tomento subtus ferrugineo, supra fulvo obiecti, dein in sutura dehiscentes, succo lacteo scantentes. Semina dense imbricata complanata anguste marginata, subrotundovalva, apice truncata, 0,009 longa, 0,007 lata, laevia glabra; coma candida sericans, 0,025 longa.

Tetragonocarpus Hsskl. *)

(Hsskl. Flor. (B. Z.) 1857. p. 99; Miq. Flor. Ind. Bat. II. 504.)

Observ. Genus novum ad Stapelias Ceropogieas pertinens, caeterum Pergulariae L. (DC. Prdr. VIII. 618) valde accedens, nee non Marsdeniae urceolatae Deesn. (DC. I. c. 617. 28.)

Char. gener. Calyx 5-partitus; laciniae ovatae acutae. Corolla hypocaterimorpha, in alabastro sinistrorum contorta; tubus urceolatus; limbus 5-partitus, ad fauces pilosus; laciniae oblongo-lanceolatae subfalcatae acutae, tubo longiores. Corona staminea 5-phyllo; foliola carnosula viridia erecta, infra apicem gynostemio adnata, dorso bicarinata et carinis basi ad apicem versus convergentibus dorso concava, nitidula, apice in appendicem liguliformem tenuem, subtus concavam, summo apice emarginatam, cum reliquis supra antheras et stigma fornicatei conniventem prolongati. Antherae biloculares, apice membrana albida linearis-lanceolata terminatae conniventes, a coronae forniciis obiectae; massae pollinis e stipitibus horizontalibus erectae, obovato-oblongae, basi attenuatae et altero latere basin versus pellucidae subopercalatae. Germina bina; stigma subhemisphaericum a forniciis obiectum. Folliculi bini divaricati, altero saepe deficiente in pedunculo recti tetragoni, fere quadrilateri, supra basin angustatam crassi et dein apicem versus sensim attenuati, dein rima longitudinali dehiscentes. Semina ovato-oblonga complanata, tenuiter marginata, apice coma candida sericanti munita. —

Tetragonocarpus Teysmanni Hsskl.

(Hsskl. Flor. (B. Z.) 1857. p. 100; Miq. I. 5. c. p. 504.)

Diagnos. Frutex scandens, ramis albis subcrosis rimosis, rami teretibus puberulis, foliis petiolatis membranaceis ovatis aut ovato-oblongis, breviter sed acutissime subulato-acuminatis, basi plerumque subcordatis, novellis puberulis, dein glabratibus, cymis interpetiolaribus brevibus oliganthis, floribus flavescenti-viridibus; folliculorum angulis repandis.

Habit. insulam Bali et provinciam orientalem Javae, quae dicitur Banjuwangi, ubi hortulanus diligentissimus J. E. Teysmann genus

*) Nec Commelynii, quod genus idem ac Tetragononia L.

hoc valde insigne in sylvis littoralibus reperit et ad hortum bot. bogor. transtulit anno 1854.

Descript. Folia ramorum uberiorum petiolis 0,05 longis teretibus supra leviter sulcatis puberulis suffulta, 0,1 longa, 0,06 lata, in ramis superioribus flores aut fructus gerentibus 0,08 longa, 0,04 lata magis coriacea; ramulorum saepe oblonga acuminata, basi rotundata, 0,04 longa, 0,014 lata. Pedunculi uti tota inflorescentia ad calyces usque minute molliterque puberuli, teretes, 0,01 longi, fructiferi 0,02 longi, dichotomi 8—10-flori; bracteae oblongae acutae ad basin pedicellorum; pedicelli teretes sub anthesi vix 0,001, fructiferi 0,015 longi, incrassati sublignosi. Calyx viridis membranaceus patens, diametro 0,006; laciniae planae ciliatae, 0,003 longae, corollae adpressae, ad fauces pilis albidis patentibus obsitae. Corollae tubus pentagonus, 0,004 altus, 0,006 latus; limbus in alabastro ovato-oblongus acutus glaber viridis 0,008 longus; laciniae 0,0035 latae. Genitalia intra tubum corollae inclusa. Coronae foliola 0,004 longae 0,0015 basi lata erecta; appendix terminalis et antherae 0,001 longae. Stigma crassum albidum papillosum; glandulae nullae. Massae pollinis cerinae lucidulae; glandulae rubrae. Follieuli 0,12—0,16 longi, 0,03 lati, angulis subalatis repandis, haud ad basin percurrentibus, basin versus nunc bifidis aut sulcatis et alteris tum magis alatis et repandis; receptaculum deciduum. Semina 0,012 longa, 0,007 supra basin lata; coma 0,03 longa.

Stephanotis floribunda A. Brgn.

(DC. Prdr. VIII. 620. 4; Iisskl. Flor. (B. Z.) 1857. p. 100.)

Observ. Specimina nostra viva — ex horto bot. Calcuttensi ad hortum bot. bogor. missa — nunquam folia ovato-elliptica retusa, sed omnia ovato-oblonga aut ovato-ovalia, basi leviter cordata et glandulifera, apice breviter et obtuse uneinato-acuminata praebent; pariter et foliola calycina tubo corollae 5-duplo sunt breviora.

Descript. Frutex scandens laetifer, glaberrimus; rami teretes ad petiolorum insertiones paullo incrassati eglandulosi; rami virides raro glaucescenti tenui obtecti, lenticellis rimosis asperuli; petioli patent, 0,015 longi, subflexuosi teretiusculi, supra vix plani. Folia coriacea (vid. supr. observ.) 0,085—0,06 longa, 0,05—0,04 lata, acumine obtusiusculo, vix 0,003

longo, recurvo, rigido; nervis supra paulo, subtus haud prominulis, sed paulo obscurius coloratis, ultra medium, sed longe a margine distanter areuatim anastomosantibus, nervum intramarginalem undulatum fingeantibus, supra intense, subtus pallide viridia. Pedunculi rarius petiolis breviores, plerumque longiores et multo robustiores umbelliferi, 0,01—0,015 longi; bracteae ad basin pedicellorum ternae, patentes, valde diminutae, una major linearis 0,003 longa; pedicelli erecto-patentes, 0,03 longi teretes, apicem versus incrassati. Calyx sub anthesi patens, diametro 0,015; foliola 0,006 longa, 0,003—0,004 lata. Corollae tubus basi et apice paulo ampliatus, 0,027 longus, medio 0,005, basi 0,007 crassus, extus albidus, basin versus viridiusculus, intus rubescens, albide retrorsum puberulus, ad fauces glabratus albidus; limbus diametro 0,04; laciniae ovatae, vix ovato-oblongae, apicem versus inaequilaterae, acutiusculae, 0,012 longae, 0,005 latae. Genitalia in ima basi corollae reclusa, 0,008 alta; coronae stamineae foliola 0,005 longa, 0,002 lata, albido-flavescentia, inferne carnosula, basi subsagittata, mediana linea sulcata, apice partim in antheras, partim in appendicem e basi latuseula lanceolatam acuminatam erectam, compressam membranaceam anthera breviorem produeta; antherae biloculares flavescentes erectae, membrana albida semiorbiculari-ovata terminatae, erectae, stigmata adpressae, massae pollinis stipiti horizontali brevi insertae, oblongae subclavatae opacae erectae, glandulae atropurpureae stipitiferae parallelae. Germina bina oblonga, sibi adpressa, vix 0,002 longa; stigma grande, basi hemisphaericum, apiculatum acutum, obverse campanulatum, 0,003 altum, pallide viride glabrum, verticaliter obsolete sulcatum vix bilobum. Fructus haud vidi.

✓ Sarcolobus globosus Willd.

(DC. Prdr. VIII. 625. 2. Wght. Icon. 127. 3; Iisskl. Flor. (B. Z.) 1857. p. 100.)

Observ. I. A Char. gener. nostra species differt: calyce 5-partito (nec 5-phyllo), lacinias basi sese imbricantibus et ad sinus glandula minuta flavescenti notatis; corollae lacinias (haud contortis) in aestivatione imbricatis; pollinis massis apice uti in Ceropegia lateraliter pelliculosis; follicularum epicarpi et placenta earinosis. — Cf. Miq. Flor. Ind. Bat. II. 501.

Observe. II. An *S. Banksii* R. S. (DC. l. c. 1.) re vera diversa habendus? — Specimina nostra folia praebent basi nunc subcordata (cf. Wight l. c.)! — et folliculos magnos globosos haud muricatos, sed rimulis suberosis asperulos et in tota sutura leviter carinatos.

Habit. littora subsalsa borealia insulae Javae nec non meridionalia Javae orientalis (forsitan totius insulae?) —

Usus. Omnes partes hujus plantae vulgo adhibentur ad inebriandos porcos atque tigrides; bestiae hae inebriatae, si haud laedantur, moriuntur, lacsae autem currente sanguine resuscitant et celerrime fugam capiunt; porci inebriati occisi sine damno comedи possunt et a Chinensisibus lubenter ad praeparandam carnem siccam, quae diungding dicitur, adhibentur.

Descript. Frutex a basi ramosus, alte scandens; radices horizontaliter expansae albae suberosae elasticae, intus candidae, medullam haud praebeat, eleganter radiatae et inter radios cellulis hexagonis farctae, iteratim plerumque dichotome ramosae 0,3—0,47 longae, extus rimulosac, sed tactu molles. Caulis inferne crassus 0,05 crassus, longitudinaliter rimulosus, epidermide exfoliante, et transverse rimis subero-tumidis notatus, cinerascenti-fuscus; rami funiformes glabri nitiduli flavo-einerascentes, longitudinaliter et transverse rimulosi, epidermide in partes rectangulares tenues membranaceas soluta et decidua; cortex sub epidermide intense viridis; lignum spongiosum albidum, medullam viridem copiosam cingens; ramuli teretiuseculi hinc inde subangulati flexuosi torti, cinerascentes nitiduli, ad petiolorum insertiones paullo incrassati, juveniles virides, hinc inde subsulcati, tenuissime puberuli, praecipue ad insertiones petiolorum, dein glabrati. Petioli oppositi patentissimi flexuosi teretiuseculi, supra leviter sulcati et in primis in sulco leviter puberuli, 0,013—0,026 longi. Folia ovato-oblonga 0,08—0,13 longa, 0,04—0,052 lata, aut ovata, 0,08 longa, 0,046 lata, aut ovalia 0,09 longa, 0,052 lata, breviter acuminata aut acuta, basi rotundata, nunc subcordata, ad insertionem in nervo medio minute glandulosa, glandulis pluribus (10—12) teretibus erectis glomeratis subulatis, inaequilongis, flavescentibus, apice nigrescentibus, persistentibus marcescentibus, membranacea crassiusecula, lacte viridia, subtus pallidiora, utrinque sed in primis supra in nervo medio ejusque ramifica-

tionibus sed et inter rete, subtus tantum in reti ipso pilis minutissimis nitidulis conspersa, seniora vix tota glabrata, nervis secundariis paucis suboppositis aut plerumque alternis, patentibus erectis, ramosis, versus marginem arcuatim anastomosantibus, sed valde ramosis, in ramos fere solutis; venis transversalibus irregulariter ramosis, rete elegans sed irregulare formantibus, colore intensiori subtus conspicuum nec autem prominulum. Pedunculi axillares, gemmae axillari juxtapositi, indeque fere interpetiolares breves patentes virides, vix 0,07 longi, primo minute puberuli dein glabrati, dichotomi, ramo laterali patentissimo, 0,002 longo, uti et pedunculus primarius apice subumbellatum ∞-, simul pauciflori. Flores succedanei breviter pedicellati, alteri jam evoluti, alteri adhuc alabastrum minuta rubescens ad basin pedicellarum. Bracteae ad basin pedicelli cuiusque ∞-minutissimae, valde congestae, semiorbiculares acutiuseculae, margine tenuissime subciliatae; pedicelli sensim excrescentes, teretes, pallide virides, patentes, glabriuseculi, apicem versus paullo incrassati; alabastrum evoluta subglobosa pentagona basi turbinata viridia. Calyx brevis 5-partitus imbricatus, sub anthesi expansus, diametro fere 0,004; laciniae ovatae acutae, minute ciliatae, ima basi marginibus sese imbricantes et ad sinus glandula minuta ovato-oblonga flavescenti munitae, dein deciduae (nec persistentes!) Corolla rotata, diametro 0,009, viridi-flavescens, dense striulis badiis notata; tubus brevis, extus glaber, introrsum albido-villosulus; a gynostemio totus repletus, ad fauces nudus, ad basin intus tuberculis 5 aurantiaco-flavis laevibus, laciinis limbi alternis valde obsoletis munitus limbi laciniae ovato-oblongae acutiuseculac, in alabastro imbricatae (nec contortae!) Gynostemium breve 5-gonum subhemisphaericum, medio paullo constrictum, apicem versus 5-angulatum et paullo dilatum, basi pariter dilatatum, ibique protuberantiis 5, angulis apicalibus alternis cerinis laevibus notatum; anguli decurrentes, angustissime sulcati; antherae conniventes, basi dilatatae, binae collaterales angulos nunc dictos formantes, bilobulares, apice membrana albida, primo erecta, dein stigmati incumbenti terminatae; loculi obovati crassiuseculi, glabri, laeves; massa pollinis erecta, clavato-oblongae, basi attenuatae curvatae, apice margine angusto pellucidae, cacterum opacae, asperulo-punctulatae

flavescentes, compressiusculae, longiter stipitatae; stipites basi ubi glandulae communi oblongae violaceae adhaerent horizontales, fulvi, latiusculi sensim attenuati, dein ad medium geniculati, uti cornu bullali torti, semispiram formantes, adscendententes, albidi, apicem versus sub-incrassati, sensim in pollinis massas erectas transeuntes. Germen cylindricum apice truncatum, ad basin bipartitum, lobis arete sibi adpressis, semiteretibus, 0,001 vix altum, viride glabrum laeve; placentae peltatae crassae albidae, gemmulis totae obtectae; stylus brevis teretiusculus, viridis, glaber; stigma pentagonum muticum apice candidum. Folliculi plerumque solitarii, nunc sed rarius gemini, subglobosi, 0,07 longi, 0,06 crassi, extus cinerascentes rimulosi, epidermide in squamulas parvas subsoluta et inter rimulas suberoso-pustulati (mucricati VII!), pustulis obsolete 3—4-valvatim rumpentibus minutis, indeque toti asperi, ad suturam carina acuta paullo elevata notati; pericarpium carnosum subspongiosum albidum, 0,007—0,009 crassum; endocarpium membranaceo-chartaceum laevissimum albido-flavescentis; placentae caruosa compressiuscula 0,011 crassa, 0,026 lata, 0,059 longa, albida, semi-nibus tota ad instar strobili obtecta, extus obsolete squamuoso-serobiculata, basi attenuata subcurvata, apice acuta. Semina complanata obovata basi cuneata, fuscescentia, nitida, ventre concava, toto margine alata, 0,028 longa, 0,022 lata, ala 0,004 lata, basi obtusa emarginata; albumen tenue corneum, lacteum; embryum centrale rectum candidum 0,02 longum, 0,013 latum; cotyledones ovales, basi cordatae; radicula teres recta, 0,004 longa; plumula vix conspicua.

✓ *Heterastemma javanicum* Hassk.

(Hassk. Flor. (B. Z.) 1857. p. 101; Miq. Flor. Ind. Bat II. p. 505.)

Observ. *H. cuspidatum* Decsn. (DC. Prdr. VIII. 630. 5.) differt: ramis glabratis, foliis cordatis, apice attenuatis, longiuscule petiolatis, pedunculos adjectis pedicellis superantibus, coronae foliorum dente subulato, corollae lacinii opposito; — *H. manilense* Schau. (Wlp. Rprt. VI. 493. 1.) diff.: ramis glabrinsculis, foliis acuminatis, basi sinu lato cordatis, pedunculus paucifloris, quam petioli brevioribus; coronae foliolis linearibus patentibus, processu interiori incurvo. —

Diagnos. Frutex volubilis, ramis utrinque linea laterali pubescenti notatis, ramulis cum foliis novellis dense puberulis; foliis ovatis aut ovato-oblongis acutis aut breviter acuminatis, basi rotundatis aut leviter cordatis, 3—5-nerviis, subcoriaceis, glabris; pedunculis (fructigeris) petiolo suo plerumque subaequilongis, ∞-floris; coronae stamineae foliolis latis erectis, apice mucronatis, angulis binis superioribus patentibus acutis, vicinorum contiguis, mucrone corollae lacinii alterno, corniculiformi, erecto; folliculis teretibus utrinque attenuatis et conniventibus.

Habit. sylvas montosas Salak ad 1000—1500 metr. s. m. altitudinem.

Descript. Frutex scandens volubilis, succo flavescenti-albido copioso siecando elasticus fetus; ramuli novelli pube minuta dense fulva subferruginea conspersi; rami deinde minus dense puberuli, linea dupliei, a gemma axillari ad lineam interpetiolarem superiorem adscendentem, magis conspicue fusca-puberula notati. Petioli patentissimi flexuosi, nunc reflexi, teretiusculi, superne leviter sulcati, virides, 0,03—0,04 longi, puberuli. Folia ad insertionem glandulosis 12—16, in annulum compressum conniventer dispositis (iis axillaribus Roupalliae gratae consimilibus) notata, primo viridibus, mox evolutione foliorum exsiccatis albidis, ovata aut ovato-oblonga acuta aut breviter acuminata, petiolo suo multo longiora, 0,08—0,15 longa, 0,045—0,1 lata, basi plerumque 5- (nunc 3—7-) nervia, rotundata aut leviter cordata (nec folia cordata sistentia!), novella dense puberula, deinde tota exceptis nervis minutissime adpresso puberulis glaberrima, coriacea integerrima, margine subrecurvo, supra intuse viridia, nitidula, subtus pallide viridia, venis reticulatis obscurioribus. Pedunculi interpetiolares, sed petiolo altero magis approximati patentissimi, umbelliferi, petiolo suo subaequilongi, rarius breviores virides, dense puberuli, dein glabratii, primo 0,02, — dein fructiferi 0,04 longi; pedicelli teretes, ad basin bracteis ovatis acutis minutis viridibus adpressis suffulti, ante anthesin inflexi, dein successive evoluti erecti strictiusculi, pube canescenti hirsutula tenui obtecti, caeterum viridiusculi, sub anthesi vix 0,002 longi, fructiferi 0,003 longi. Flores succedanei ∞, simul 1—5 aperti. Calyx viridis, diametro 0,003; laciniae late ovatae obtusae, margine membranaceae, ciliatae undulatae, 0,001

longae et fere latae, ante et sub anthesi imoque fructigerae auctae patentes, post anthesin conniventes. Corolla rotata, patentissima, dein subreflexa, in alabastro depresso-glabosa, diametro 0,003, valvaris, extus viridiuscula, striulis atropurpureis notata, dense adpressaque puherula, diametro 0,006, ad hasin 5-partita, intus atropurpurea; laciniae ovato-acuminatae, 0,002 longae. Corona staminea erecta gynostemio adpressa glabra, atropurpurea, in alabastro flava, corollae laciniis plus dimidio brevior; foliola crassiuscula, peltata carnosula, dorso subquadrata, angulis contiguorum subreflexis sibi adpressis dente patentem, medio sulcatum, corollae laciniis oppositum singentibus; in alabastro aurantiacis, mucrone dorso infra apicem obtusum imposito teretiuseculo erecto, vix subrecurvo (nec incurvo!) hrevi, in alabastro aurantiaco. Gynostegium truncatum, vertice fere in eadem eum stigmate planitie; antherae horizontaliter gynostegio incumbentes, membrana rotundata emarginata cinctae, atropurpureae, diametro vix 0,0005; massae pollinis breviter stipitatae, suhlobosae, basi ad latus unum cristato-inmarginatae ibique pellucidae, eaeterum nitidulae, ceraceae, fere horizontaliter dispositae, vix adscendentes. Stigma planum 5-angulare (vix stellatum!) angulis minutis, viride. Folliculi bimi, nunc solitarii, calyce patenti suffulti, teretiuseculi, utrinque leviter attenuati, acuminati, subcurvati, apice conniventes aut imo sese cruciantes, immaturi virides, succo jam dicto valde copioso scatentes, 0,1—0,18 longi, medio 0,006—0,007 crassi; epicearpium primo crassiusculum, dein submembranaceum, dehiscens, receptaculum deciduum. Semina compressa, marginata convoluta, receptaculum fere totum imbricatum ohtegentia, 0,012 longa (artificiose explanata), 0,008 lata, ovato-oblonga laevia, intus ad insertionem leviter carinata, apice truncata; coma candida sericans 0,02—0,03 longa. —

Sympysocarpus Hsskl.

(Hsskl. Flor. (B. Z.) 1857. p. 101; Miq. Ind. Flor. Bat. II. p. 505.)

Observ. Genus hoc novum Aselepiadearum Heterostemmati affine est, eui differt: Coronae foliolis basi crassiusculis subdepressis, in angulum externum ligulaeformem acuminatum horizontalem productis, supra planis et antice proeessu trifido, lacinia intermedia euspidata, erecto armatis; folliculis per totam longitu-

dinem connatis unum bilocularem bivalvem singentibus.

Char. Gener. Calyx 5-partitus, laciniis ovalis; corolla rotata 5-fida, faucibus nuda, laciniis in aestivatione valvatis, dein patentibus (nec reflexis!); corona staminea minuta, gynostegio abbreviato adnata, foliolis crassiusculis (nec carnosis!), dorso convexis subsagittatis, angulo exteriori ligulaeformi, supra medium sub-3-lobo, loho medio maximo acuminato aut nunc obsolete hisido, horizontaliter patent, superne planis et infra medium processorum trifido erecto, iis transverso notatis, laciniis lateralibus nanis, intermedia e basi lata acuminata, omnibus acutissimis, angulo interno truncato subquadrato, antheris contigno. Antherae membrana stigmati incumbenti terminatae, semi-orbiculares, horizontales; pollinis massae subglobosae basi marginatae et pellucidae stipitis brevis ope glandulae affixa, subhorizontales adscendentibus, minutae. Stigma planiusculum 5-gonum. Folliculi teretiuseculi asperuli, in unum bilocularem ex industria tantum separabilem connati, dein bivalvem, valvis totis (folliculis singulis) liberis persistentibus, primo subcarnosis, dein coriaceo-membranaceis; reeptacula persistentia. Semina ∞ ovalia complanata, tota margine membranaceo cincta, apice comosa.

Sympysocarpus chrysanthus Hsskl.

(Hsskl. Flor. (B. Z.) 1857. p. 102; Miq. I. 5. c. 506.)

Diagnos. Frutex alte scandens, ramulis foliisque novellis minute puberulis dein glabratibus, foliis ovatis aut subrotundo-ovalis acutis, basi subcordatis et glanduliferis, sub-5-nerviis, coriaceis; cymis interpetiolaribus subsessilibus, successive ∞ -, simul pauci-floris; floribus parvis, corolla supra aurea, atropurpureo-striulata; corona staminea atropurpurea; folliculus longiusculus pedunculatis pendulis.

Habit. Javae provinciam orientalem Banjuwangi, ubi genus hocce insigne detexit et ad hortum bot. bogor. transmisit hortulanus indefessus J. E. Teysmann, anno 1854.

Descript. Frutex succo lutescenti-albido fetus, alta scandens; rami teretes virides, mox cinerascentes glabri, ad petiolorum insertiones subarticulatim incrassati et linea interpetiolaris acuta notati; ramuli pilis minutis ferrugineis adpressis dense obsessi; stipularum loeo adsunt ciliae minutae ferrugineae dein de-

ciduae, lineae interpetiolari prominulae insertae. Petioli oppositi flexuosi patentes et patentissimi, teretes supra canaliculati, primo puberuli, dein glabri, 0,02—0,04 longi. Folia petiolo suo subpeltatum inserta et supra insertionem glandulis conico-subulatis viridibus, corniculatis, conniventibus, conum parvum formantibus, mox marcescentibus albidis obsessa, 0,07—0,1 longa, 0,055—0,065 lata, ramulorum 0,06 longa, 0,035 lata et minora, nervis secundariis exceptis basalibus, plerumque 1-2-paribus oppositis, subtus paullo prominulis, intra marginem arcuatim anastomosantibus et venis transversis reticulatis, supra intense obscureque viridia, nitidula, subtus pallidiora; venis autem intus eius coloratis, primo prospectu glabra, sed sub lente conspecta minutissime et distanter adpresso pilosula. Pedunculi interpetiolares, alternatim uno alterove petiolo approximati, plerumque valde abbreviati, patentes, fructiferi nunc paullo elongati, 0,01 longi, apice incrassati, cymuliferi, successivæ ∞ -flori, crassiusculi; bracteæ ovatae acutæ minutæ ferrugineo-pilosæ ad basin pedicelli ejusdam eique adpresso, dein deciduae; pedicelli inaequales succedanei, ante anthesin inflexi, dein patentissimi strictiusculi, teretes virides, minute strigulosæ-puberuli, 0,01—0,017 longi, apicem versus paullo incrassati, fructigeri vix longiores, sed robustiores. Calyx parvus viridis, sub anthesi patens, diametro 0,003, persistens, basi fructus dein arce adpresso; laciniæ margine tenues, laceratim ciliatae, late ovatae, latitudinem vix 0,001 excedentes, post anthesin erectæ, germini arce adpresso; glandulae hypogynæ aut ad basin calycis nullæ. Corolla in alabastro depresso-globosa, valvata, extus viridis, minute adpresso pilosula, dein plus minus striulis lurido-purpureis notata, alabastri diametro transversali 0,008, verticali 0,003, sub anthesi patentissima, diametro 0,014, intus (supra) aurea, maculis sanguineis minutis sed crebris notata; laciniæ late ovatae acutissimæ 0,005 longæ, medio 0,004 latae, glabrae nec margine ciliatae. Corona staminea stellam parvam atrosanguineam glabram, diametro 0,005 formans, ad sinus loborum corollæ cum angulis suis tangeus, 5-phyllo; foliola viridiæcula, 0,001 alta, facie superna atrosanguinea una cum appendicibus; appendices medianæ erectæ, nec antheræ incumbentes. Antheræ atrosanguineæ membrana semiorbiculare, margine lutescenti, cacterum

sanguinea terminatae, angulis externis acutis, horizontales, biloculares, stigma arce includentes. Germen 2-loculare, obovato-oblongum, a latere utroque compressiusculum et subcatum, sericeum, calycis laciniis brevius; stigma planum 5-angulare, viride. Folliculi bini, calyce persistenti cinerascenti patenti suffulti, per totam longitudinem connati (nec tantum glutinati!), latere utroque linea prominula, nunc obsolete carinati, unum utrinque ad symphysin late sulcatum, sectione transversali didynamum, biloculari formantes, 0,12—0,15 longi, 0,017 lati (juncti), 0,007 crassi, apicem versus attenuati; epicarpium coriaceum subearnosum, dein submembranaceum. (Caet. vid. de omnibus floris fructusque partibus supr. Char. gener.). Semina ovato-ovalia, 0,015 longa, 0,01 lata, nigrescentia glabra laevia, ala 0,003—0,004 lata cineta, compressa, intus ad insertionem leviter carinata; coma sericea candida apicalis 0,035 longa. Embryum viride inversum; radicula teretiuscula subcompressa acuta 0,0025 longa, fere 0,001 crassa; cotyledones foliaceæ nervosæ, 0,006 longæ, 0,004 fere latae; plumula minuta inconspicua.

✓ *Ceropegia curviflora* Hsskl.

(Hassk. Flor. (B. Z.) 1857. p. 102. Syn.: *C. Horsfieldiana* Miq. Flor. Ind. Bat. II 528.)

Observ. I. Charact. genericus paullo est emendandus: Corollæ tubus supra basin nunc curvatus; limbi laciniæ ovato-oblongæ obtusiusculæ submarginatae, tenuiter membranaceæ, supra medium crassiores subcoriaceæ, supra nervum medium replicatae, ita ut cum facie externa sua sese tangant, apice summo connientes et cohaerentes, infundibulum 5-locularem sistentes; massæ pollinis semirotundæ, margine interiori leviter diaphanae; folliculi solitarii (an semper?) in annulum ellipticum revoluti, ita ut apex fere basin tangat.

Observ. II. Differunt: *C. Cumingiana* Desn. (DC. Prdr. VIII. 643. 18) foliis haud ciliatis, longiter attenuatis tenuibus, (nec carnosulis!) calycis foliolis acutis haud subulatis, corollæ tubo haud curvato; coronæ stamineæ amplæ foliolis exterioribus acuminatis glabris interioribus subulatis; — *C. ophiocephala* Dallzell (Wlp. Ann. III. 68. 6): integumento hispido, foliis lanceolatis, pedunculis petiolo paullo longioribus, oliganthis, corollæ tubo basi atropurpureo, limbo breviori, laciniis apice ciliatis, co-

ronae lobis interioribus apice uncinato-reflexis (glabris?), folliculisque rectis.

Diagnos. Herbae perennes volubiles glabriuscule cornosulae, foliis ovatis aut ovato-oblongis, basi nunc subcordatis et glanduliferis, apice breviter sed acutissime acuminatis, subtus pallidis; pedunculis gracilibus reflexis, petiolo suo longioribus, folio autem brevioribus, succedaneæ ∞ -floris; bracteis persistentibus et calycis laciniis tubo aequilongis, oblongis obtusis submarginatis, apicem versus angustioribus, basi sanguineis, medio albido-flavescensibus supra medium incrassatis viridi-fusecentibus, ciliolatis; coronae laciniis connatis, exterioribus ovatis acutis luteis, margine purpureis, ciliatis, apice anguste bifido, laciniis conniventibus, interioribus basi dilatatis et dense purpureo-villosis, dein flavis angustatis conniventibus et e medio erectis tubum purpureo-maculatum hirsutum fingenibus; folliculis solitariis teretibus annulatim reflexis laevibus.

Habit. insulam Bali, Javae orient. proximam, ubi reperit et ad hort. bot. bogor. misit peregrinator praestantissimus Th. Lobb.

Descript. Petioli teretiuseculi, superne leviter sulcati, flexuosi, patentes, 0,02—0,03 longi, virides aut sanguinei, laeves. Folia ad insertionem glandulis 2—4 minutis obsita, carnosula, laete viridia aut nunc sanguineo-tincta, margine minute adpresseque albido-ciliolata, 0,07—0,1 longa, 0,04—0,07 lata, acumine vix 0,01 longo. Pedunculi sanguinei nitiduli, ad florum insertiones 0,045 plerumque longi, dein incrassati et succedaneæ multiflori; cicatrices pedicellorum deciduorum orbicularis excavatae, fere teretes valde prominulae cinerascentes, in spiram valde conspicuum dispositae, bracteatae; bracteae 3-nae persistentes 0,002 longae, erecto-patentes apice subrecurvae, subulatae, sanguineae; pedicelli teretes nitiduli, sanguinei, lucidi, erecto-patentes 0,01—0,015 longi, apicem versus paullo incrassati. Calycis pedicellis concoloris laciniæ bracteis conformes sed longiores, 0,003 et ultra longae. Corollæ foetidae tubus cinerescenti-viridis, 0,02 longus, leviter curvatus, basi 0,006 crassus, ultra medium sensim in limbum inflatus et luride sanguineus, intus totus atropurpureus et dense purpureo-pilosus, limbum versus sanguineus; limbus 0,017 et ultra latus e laciniis apice cohaerentibus et retrorsum applicativis quasi pyramidatus, 5-loculari-infundibuliformis, extror-

sum oblique abscissus glaberrimus; lacinia basi 0,007, apicem versus 0,003 latae, 0,015 longae, extus viridiuseculæ, ad medium purpureo-reticulatae, dein dorso replicato intus luri-dæ (cf. supr. diagnos.) Coronæ stamineæ foliola 5 exteriora connata, vix 0,002 alta, 0,0015 lata, lutea, supra basin lineis binis parallelis purpureis obovato-clavatis notata membranacea diaphana, margine purpureo et ciliis purpureis praedita; interiora basi lata purpurea et purpureo-hirsuta dein flavida conniventia et supra medium flava, purpureo-maculata, in tubum 0,003 longum erectum hirsutulum conniventia, summo apice acutiusecula. Antheræ minutæ ovatae acutæ, apice incurvæ flavescentes, exterioribus foliolis oppositæ; pollinis massæ semiorbiculares, ad marginem interiorem rectum paullo diaphanae stipiti brevi incrassato horizontali suffultæ, qui glandulae obovato-eu-neatae caudiculatae purpureac, massis pollinis parallelae adnexus est. Germina 2 oblonga acuta conniventia; stylus subnullus; stigma disciforme convexiusculum. Folliculi solitarii calyce vegeto basi cincti, teretes acuminati, sanguineo-virescentes glabri laeves purpureo-maculati 0,15 longi, 0,004 crassi, in annulum ovato-oblongum (vid. supr.) reflexi. Semina ovato-oblonga anguste marginata, basi margine tenuiori latiori rotundato cincta, dorso convexa, ventre late sulcata et vix carinata, 0,01 longa, 0,003 lata, 0,0015 crassa; coma apicalis argentea sericans, 0,025 longa; radicula cylindrica, 0,002 longa, cotyledones 0,004 longae.

Bignonia Peruviana Linn. = Vitis bipinnata, Tor. et Gray.

Bignonia Peruviana Linn. (Spee. 871) hat bis jetzt für eine höchst zweifelhafte Art gegolten, die selbst De Candolle (Prodr. IX. p. 170) als Species vix nota aufzuführen gezwungen war. Alle näher bekannten ählichen Bignoniacen haben niemals doppelt-zusammengesetzte Blätter mit eingeschnittenen Blättchen. Bignonia Peruviana sollte aber nach Linné's kurzer Diagnose Folia decomposita, foliolis incisis haben. Ich hatte daher schon längst in handschriftlichen Bemerkungen den Linné'schen Namen fragweise zu Vitis bi-

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Bonplandia - Zeitschrift für die gesammte Botanik](#)

Jahr/Year: 1859

Band/Volume: [7](#)

Autor(en)/Author(s): Hasskarl J. K.

Artikel/Article: [Hortus bogoriensis descriptus 254-274](#)